

Хмельницький національний університет
Факультет програмування
та комп'ютерних і телекомунікаційних систем
Кафедра кібербезпеки та комп'ютерних систем і мереж

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавр
Освітній рівень

Розподілена корпоративна мережа підприємства
Назва теми

КвРКІ.170353.17.03.12 ПЗ
Шифр

Галузь знань 12 «Інформаційні технології»
Шифр, назва

Спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія»
Шифр, назва

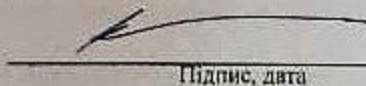
Освітня програма «Комп'ютерна інженерія»
Назва

Виконав: студент IV курсу, група КІ-17-3

Підпис

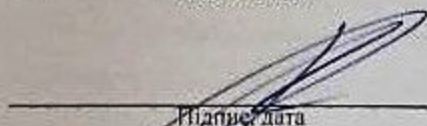
Сташук Д.В.
Ініціали, прізвище

Керівник

Підпис, дата

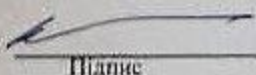
Ю.П. Кльоц
Ініціали, прізвище

Нормоконтролер

Підпис, дата

І.В. Муляр
Ініціали, прізвище

До захисту допускаю:
Зав. кафедри кібербезпеки
та комп'ютерних систем
і мереж

Підпис

Ю.П. Кльоц
Ініціали, прізвище

«26» червня 2021 р.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ПРОГРАМУВАННЯ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Кафедра КІБЕРБЕЗПЕКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ І МЕРЕЖ

Освітній рівень БАКАЛАВР

Галузь знань 12 ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Спеціальність 123 КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

Освітня програма ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Ю.П. Кльоц

" 05 " 02 2021 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Сташук Дар'ї Володимирівни

Прізвище, ім'я, по батькові студента

1. Тема проекту (роботи) Розподілена корпоративна мережа підприємства

Керівник проекту (роботи) Кльоц Юрій Павлович

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, місце звання

кандидат технічних наук, доцент

Затверджена наказом ректора університету від 05.02.2021 № 11 додаток №7

2. Строк подання студентом проекту (роботи) на кафедру 29.06.2021

3. Вихідні дані до проекту (роботи) завдання на дипломне проектування

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Предметна область і постановка задачі; Поняття «Корпоративна мережа»; SSH;

Впровадження технологій VPN в корпоративну мережу і їх порівняльна оцінка; Створення комплексу систем корпоративної мережі; Проху сервер.

5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень)

Фізична схема локальної мережі

Логічна схема локальної мережі (E8)

Змодельована мережа (E8)

6. Консультанти розділів дипломного проекту (роботи)

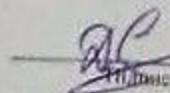
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Нормоконтроль	Муляр І.В., Доцент кафедри КБ		
Антиплагіат	Муляр І.В., Доцент кафедри КБ		

7. Дата видачі завдання « 08 » 02 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів (розділів) дипломного проекту (роботи)	Термін виконання етапів проекту (роботи)	Примітки
1.	Підготовка вступного розділу	Березень - 1 декада	
2.	Огляд існуючих методів, засобів	Березень - 2 декада	
3.	Обґрунтування обраних рішень	Березень - 3 декада	
4.	Підготовка опису електричних схем	Квітень - 1 декада	
5.	Виконання розрахункової частини	Квітень - 1 декада	
6.	Підготовка ескізів креслень	Квітень - 2 декада	
7.	Формулювання висновків	Квітень - 3 декада	
8.	Розробка додатків	Травень - 1 декада	
9.	Погодження розділів з консультантом з нормоконтролю	Травень - 1 декада	
10.	Оформлення графічного матеріалу	Травень - 2 декада	
11.	Оформлення пояснювальної записки	Травень - 2 декада	
12.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	Травень - 3 декада	
13.	Доопрацювання кваліфікаційної роботи	Травень - 3 декада	
14.	Подання роботи для перевірки на плагіат	Травень - 3 декада	
15.	Захист кваліфікаційної роботи	Червень - 1 декада	

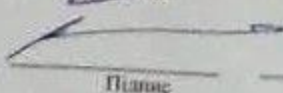
Студент

Д.В. Сташук

Ініціали, прізвище

Керівник проекту (роботи)

Ю.П. Кльоц

Ініціали, прізвище

АНОТАЦІЯ

Тема кваліфікаційної роботи: «Розподілена корпоративна мережа підприємства».

Автор роботи: Сташук Дар'я Володимирівна.

Керівник роботи: Кльоц Юрій Павлович.

Пояснювальна записка: 97 с., 33 рис., 4 таб., 6 дод., 17 джерел.

Графічна частина: 10 презентаційних слайдів.

ФІЗИЧНА СХЕМА ЛОКАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ. ЛОГІЧНА СХЕМА ЛОКАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ.

ЗМОДЕЛЬОВАНА МЕРЕЖА.

Метою роботи є побудова захищеної корпоративної мережі.

У цій роботі отримано табличні значення пропускної здатності захищених інтернет каналів для технологій OpenVPN і SSH. Дана практична оцінка продуктивності цих каналів створеної корпоративної мережі. Отримані результати дозволяють зробити загальний висновок: при побудові корпоративної мережі доцільно використовувати обидві технології - за допомогою OpenVPN створювати захищені мережі, за допомогою SSH - ssh-тунелі і створення підключень для адміністрування.

Підпис студента

Дата 15.06.2021

Ф о р м а т	Позначення	Найменування	К і л і н е с т і в	№ екз	Примітка
		<u>Текстові документи</u>			
	КвРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Пояснювальна записка	97		
		<u>Графічні матеріали</u>			
	КвРКІ.170353.17.03.28 Е8	Фізична схема локальної мережі	1		
	КвРКІ.170353.17.03.28 Е8	Логічна схема локальної мережі	1		
	КвРКІ.170353.17.03.28 Е8	Змодельована мережа	1		

				КвРКІ.170353.17.03.28 ВП		
Ар к	№ докум	Підпис	Дата			
обив	Станіук Д.В.			Літера	Аркуш	Аркунів
свр.	Кльон Ю.П.			У	1	1
нпр.	Муляр І.В.			ХНУ, КІ-17-3		
пв.	Кльон Ю.П.					

Розділена корпоративна
мережа підприємства
Відомість проекту

ЗМІСТ

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ	4
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ПРЕДМЕТНА ОБЛАСТЬ І ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ.....	8
1.1 Основні відомості про корпоративних мережах	8
1.2 Організація зв'язку.....	8
1.3 Поняття «Корпоративна мережа»	10
1.4 Структура корпоративної мережі	12
1.5 Віртуальні приватні мережі.....	16
1.5.1 Організація VPN	16
1.5.2 OpenVPN	21
1.5.3 SSH.....	25
1.6 Моніторинг корпоративних мереж.....	27
1.7 Постановка завдання	29
1.8 Висновки	30
РОЗДІЛ 2 ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ VPN В КОРПОРАТИВНУ МЕРЕЖУ І ЇХ ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА	33
2.1 Реалізація на основі технології OpenVPN.....	33
2.2 Реалізація на основі технології SSH.....	43
2.2.1 SSH -туннель.....	43
2.2.2 SSH VPN.....	44
2.3 Оцінка продуктивності каналів корпоративної мережі.....	46
2.3.1 Оцінка продуктивності при використанні технології	47
2.3.2 Вибір між технологіями SSH і OpenVPN.....	50
2.4 Висновки	52

КвРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Змн.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата	Літ.	Арк.	Акрюзів
		Сташук Д.В.					
		Кльоц Ю.П.				2	95
		Муляр І.В.			ХНУ КІ-17-3		
		Кльоц Ю.П.					

Розподілена корпоративна
мережа піжприсметва
Пояснювальна записка

РОЗДІЛ 3 СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСУ СИСТЕМ КОРПОРАТИВНОЇ МЕРЕЖІ.....	54
3.1 Спостереження за продуктивністю серверів. Cacti	61
3.2 Фільтрація і аналіз трафіку корпоративної мережі.....	67
3.2.1 Proxu сервер	67
3.2.2 Аналізатор логів Proxu сервера.....	71
3.3 Облік трафіку корпоративної мережі. Розробка web інтерфейсу	74
3.4 Висновки.....	78
ВИСНОВКИ	80
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ	81
ДОДАТОК А Таблиця значень пропускної здатності Інтернет каналу, використовуючи OpenVPN.....	83
ДОДАТОК Б Таблиця значень пропускної здатності Інтернет каналу, використовуючи SSH.....	87
ДОДАТОК В Код сторінки web-інтерфейсу.....	91
ДОДАТОК Г Копія кресленн "Зодельована мережа".....	95
ДОДАТОК Д Копія креслення "Фізична схема локальної мережі".....	96
ДОДАТОК Е Копія креслення "Логічна схема локальної мережі".....	97

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ

МФУ - багатофункціональний пристрій, що виконує функції принтера, сканера, копіра.

Wi-fi - точка доступу.

Ip-телефони.

Web-сервер.

API- інтерфейс прикладного програмування

SQL- мову структурованих запитів

VPN- віртуальна приватна мережа

SSL- випробувані і перевірені стандарти

OpenVPN - це інструмент з відкритим вихідним кодом

PKI- Інфраструктуру Відкритих Ключів

TLS- безпека транспортного рівня

IETF - робоча група з питань Інтернет-інженерії

NAT- ніяких проблем з технологією

SSH-захищена оболонка

DH- Діффі-Хеллмана

RDP-протокол віддаленого робочого столу

CentOS-спільнота Операційна система ENTerprise

Colo - Колокація, провайдерські сервера

TLS-ключ, потрібен і клієнтам і серверам

Nagios - гнучка система моніторингу роботи серверів

Састі- відкрите джерело веб-додаток

Proxu - це служба в комп'ютерній мережі

SQUID- програмний пакет

ACL - список контролю доступу

IPCad- симулятор бухгалтерського обліку IPНіяких проблем з технологією

NAT

OpenVPN - це інструмент з відкритим вихідним кодом

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		4

HTTP-потреби від клієнтів

Висока сумісність з firewall'м і посередниками WWW

SSH (Secure SHell)-це мережевий протокол рівня сеансу

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
						5
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		

ВСТУП

Останнім часом все частіше документообіг і передача корпоративної інформації відбувається в електронному вигляді той чи інший спосіб. Для цього вже існує безліч протоколів і методів передачі даних. Так, наприклад, електронний документообіг підприємства проводиться засобами платформи 1С, що має безліч різних конфігурацій під будь-які потреби бізнесу; пересилання документів по електронній пошті з використанням поштових протоколів POP, IMAP, SMTP; передача великих обсягів інформації за допомогою FTP протоколу; організація корпоративного сайту, використовуючи веб-технології.

Інформаційні технології 21 століття надають великі можливості щодо вдосконалення роботи підприємств, замінюючи людська праця машинним, підвищуючи зростання продуктивності праці і знижуючи витрати на персонал. Створюються нові і модернізуються діючі підприємства, територіально розосереджені в межах населеного пункту, міста або навіть країни, так як тепер засоби зв'язку набагато доступніше і дешевше.

Все це стало можливим, завдяки комп'ютеризації та використання мережевих технологій на підприємстві. Але є речі, про які не можна забувати: складність впровадження, безпеку, продуктивність, захищеність, надійність системи. Головними проблемами на сьогоднішній день стали безпеку і життєздатність комп'ютерних систем.[11]

Корпоративна інформація, передана через відкриту мережу Інтернет, легко може бути перехоплена за допомогою спеціальних програм-сніфферів - зловмисниками і використовуватися в корисливих цілях. Сюди відносяться найважливіша інформація, що міститься в конфіденційних документах. Крім цього можуть бути перехоплені логіни і паролі від корпоративної пошти або інших сервісів. Конфіденційність інформації, що передається виходить наперший план при створенні корпоративної мережі.

Захист інформації, що передається по каналах зв'язку, використовуючи паролювання документів або їх шифрування, не надає потрібного рівня безпеки,

так як будь-який пароль може бути зламаний і це лише питання часу(все залежить від його складності), а за допомогою криптоаналіза, можна виявити і шифрує ключ. Звичайно, можна використовувати великі і складні паролі, сучасні великі ключі шифрування, але все це знизить продуктивність, перетворивши простий механізм операції відправки в досить витратний по часових параметрів. Час буде витрачено на те, щоб захистити кілька файлів. А якщо це треба робити постійно і у великих кількостях?

Якраз для вирішення зазначених суперечностей в корпоративних мережах використовуються різні протоколи Virtual Private Network. З їх допомогою створюються віртуальні канали зв'язку поверх мережі Інтернет. Вони дають можливість з'єднати локальні мережі різних технологій і їх сегменти в одну корпоративну мережу. Але найголовніше гідність, власне заради чого вони й потрібні, це шифрування всього трафіку, що проходить по тунелю на канальному рівні моделі OSI. Шифрування забезпечує захист від доступу до інформації, що передається, а інкапсуляція не дозволяє зловмисникові з'ясувати адресат переданої інформації.

Все це дає великі можливості для побудови захищеної мережі. Але якщо щось виходить з ладу, програма або обладнання серверів, то і захищений канал перестав працювати. За станом комп'ютерного парку постійно потрібно вести моніторинг, щоб час простою в разі падіння однієї ділянки мережі був мінімальним. Маючи безліч серверів і сервісів, не так просто дізнатися, де і що сталося. Засобами моніторингу можна стежити за цим, не оминаючи кожен сервер по одному. За допомогою зручних таблиць і поштових повідомлень це складе великих труднощів, і адміністратор завжди буде в курсі стану мережі, сервісів і серверів, що входять в цю корпоративну мережу. [2]

Зазначені проблеми при побудові корпоративних мереж для конкретних підприємств показують, що процес їх створення не є тривіальним. Тому в рамках роботи ставляться і вирішуються завдання вибору і реалізації протоколів VPN, оцінки продуктивності отриманих каналів і способи моніторингу за станом корпоративної мережі в режимі реального часу конкретного підприємства.

Додатки слід розуміти як системне програмне забезпечення - системи керування базами даних, поштові системи, обчислювальні ресурси, файловий сервіс та інше, як і кошти, з якими працює останній користувач. Головними завданнями корпоративної мережі являються: взаємодія системних додатків, розміщення в різних вузлах та доступ до віддалених користувачів.

Організація каналів зв'язку - перша проблема, яку потрібно вирішувати при формуванні корпоративної мережі. Якщо в кордонах одного міста можливо розраховувати на оренду відмічених ліній, зокрема високошвидкісних, то переходячи до географічно віддалених вузлів, ціна оренди каналів стає астрономічною, а якість і безпечність часто виявляється доволі невисокими. Природним рішенням такої проблеми є використання вже наявних глобальних мереж. В такому випадку достатньо забезпечити канали від офісів до якомога ближчих вузлів мережі. Задачу доставки інформації поміж вузлами, глобальна мережа при цьому, візьме на себе. Навіть при формуванні невеликої мережі в межах певного міста, варто враховувати можливість подальшого розширення і застосування технології, сумісної з наявними глобальними мережами.

Періодично першою, а то і єдиною мережею, припущення про яку з'являється в голові, виявляється Інтернет. Використовуючи мережу Інтернет як основу для корпоративної мережі передавання даних, виникає дуже цікавий факт. Інтернет мережею-то якраз і не є. Це саме Інтернет - між мережа. Якщо подивитись всередину Інтернету, можна замітити, що інформація протікає через безліч зовсім незалежних і у переважній більшості некомерційних вузлів, пов'язаних через різні канали та мережі передавання даних.

Ще одна проблема Інтернету, широко обговорювана останнім часом - безпека. Якщо говорити на рахунок приватної мережі, повністю природним представляється захистити передану інформацію від стороннього погляду. Несподіваність шляхів інформації поміж безліччю вільних вузлів Інтернет не лише збільшує ризик того, що будь-яких занадто цікавий оператор мережі здатен скласти ваші дані собі на диск (на техніці це не дуже складно), але і робить неспроможним визначення місця витoku інформації. Існують способи

шифрування інформації, які передаються, що дає змогу частково знайти рішення для цієї проблеми. Інший аспект проблеми безпеки знову ж пов'язаний з децентралізованого Інтернету – відсутність будь-кого, хто може обмежити доступ до ресурсів вашої приватної мережі. Так як це відкрита система, в якій абсолютно всі бачать всіх, то кожен бажаючий має можливість спробувати потрапити у вашу офісну мережу і мати доступ до всіх даних або програм. Є, звісно, засоби для захисту (для яких прийнято назву Firewall - по-німецьки "брандмауер" - протипожежна стіна). Проте вважати їх панацеєю не потрібно. Будь-який захист можливо зламати, тільки б це компенсувало вартість злому. Необхідно також зазначити, що зробити підключену до Інтернету систему непрацездатною можливо і, без втручання в вашу мережу. Існує несанкціонований доступ до управління мережевими вузлами або просто використання функціональності архітектури Інтернету для знищення доступу до певного сервера.[6] Тому неможливо рекомендувати Інтернет як основу для системи, яка вимагає надійності та конфіденційності. Має сенс підключитися до Інтернету в рамках корпоративної мережі

1.3 Поняття «Корпоративна мережа»

Корпоративна мережа-це складна система, що складається з тисяч різних компонентів: різних типів комп'ютерів, від настільних комп'ютерів до цілих серверних стійок, систем і додатків, мережових адаптерів, комутаторів і маршрутизаторів і багато чого іншого.

Успішне функціонування промислових, фінансових та інших організацій багато в чому залежить від наявності єдиного інформаційного простору. Розвиток

Інформаційні системи дозволяють вам ефективно управляти потоком інформації, переданої між вашими співробітниками, і приймати своєчасні і розумні рішення, що забезпечують виживання вашого бізнесу в складній конкурентній боротьбі.

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		10

Корпоративна мережа-це складна система, яка може передавати різні дані між різними додатками, використовуваними в єдиній інформаційній системі організації.

Корпоративна мережа дозволяє створювати єдину базу даних для всіх підрозділів, вести електронний документообіг, організовувати конференц-дзвінки та проводити відеоконференції з віддаленими підрозділами, забезпечувати всі потреби організації в якісному телефонному та факсимільному місцевому, міжнародному та міжміському зв'язку, доступі в Інтернет та інших інтерактивних мережах. Все це скорочує час реагування на зміни, що відбуваються в компанії, і забезпечує найкраще управління всіма процесами в режимі реального часу. У той же час організація в меншій мірі залежить від операторів фіксованого і мобільного зв'язку. Часткова відмова в Послугах цих операторів дозволяє значно знизити витрати організації. Можна передавати будь-яку конфіденційну інформацію виробничого і фінансового характеру, вважаючи, що ніхто не має до неї доступу, крім уповноважених співробітників компанії [15]. Широка ілюстрація корпоративної мережі показана на Рис. 1.1.

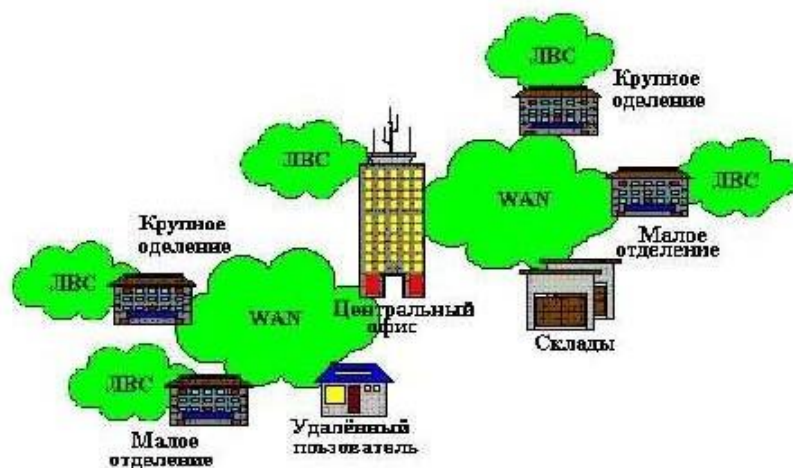

Рисунок.1.1 - Універсальна схема корпоративної мережі

Головне завдання системних інтеграторів і адміністраторів заключається в тому, щоб ця громіздка і неймовірно дорога система максимально обробляла потік інформації, що протікає між співробітниками, і дозволяла їм приймати вчасні і розумні рішення для забезпечення виживання підприємства в умовах жорсткої конкуренції. Оскільки життя не стоїть на місці, зміст корпоративної інформації, інтенсивність її потоку і спосіб її обробки постійно змінюються. Інтернет-транспорт, який може використовуватися практично всіма підприємствами, значно полегшує завдання створення мережі територіальних компаній, в той же час підкреслюючи завдання захисту корпоративних даних, коли вони передаються через надзвичайно загальнодоступну мережу з мільйонами "населення".

1.4 Структура корпоративної мережі

На Рис. 1.2 представлена можлива схема структури корпоративної мережі.

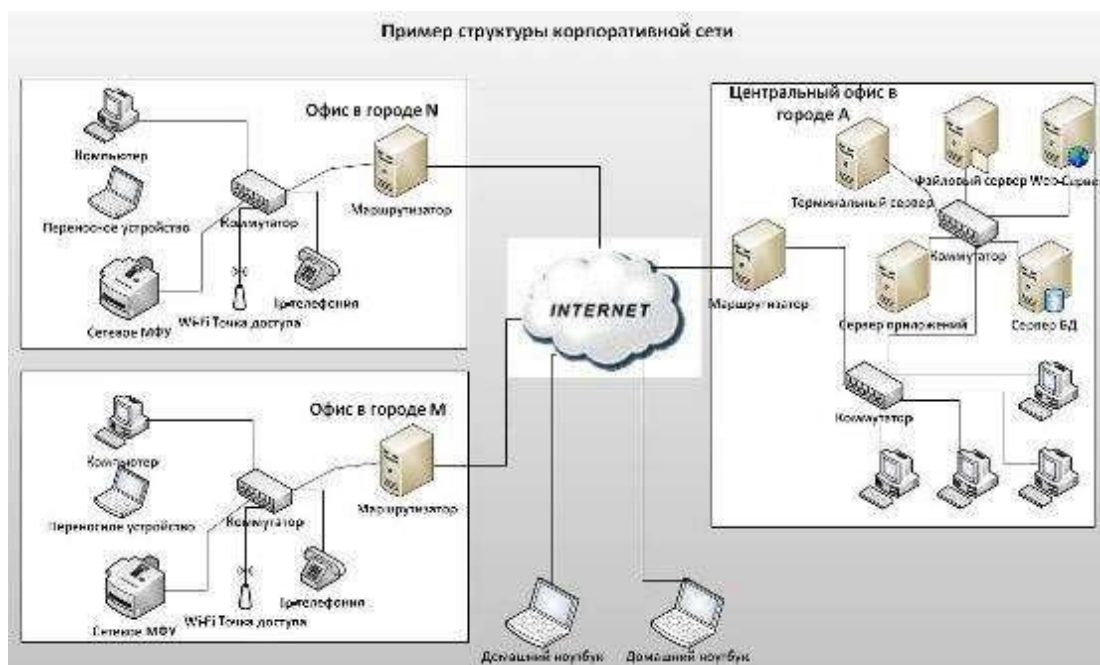

Рисунок 1.2 - Приклад структури корпоративної мережі

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

Виділимо основні пристрої:

1. Комп'ютер. Під ним мається на увазі стандартне робоче місце, найчастіше підключений до локальної мережі через кабель типу вита пара. На комп'ютері встановлено ПО необхідне для роботи персоналу (офісні додатки, ІС, поштові агенти та т.п.), а також засоби для віддаленого адміністрування даного комп'ютера.

2. Переносний пристрій. Це може бути ноутбук, планшет, мобільний пристрій. Найчастіше підключення таких пристроїв до мережі проводиться за допомогою бездротового зв'язку. Несе ті ж функції, що і комп'ютер, але має головна відмінність від стаціонарного комп'ютера - мобільність.

3. Мережеве МФУ. МФУ - багатофункціональний пристрій, що виконує функції принтера, сканера, копіра. Підключення до мережі здійснюється шляхом мережевого кабелю. Якщо МФУ не має мережевого порту, то воно підключається до комп'ютера і за допомогою засобів операційної системи відкривається на доступ по мережі іншим користувачам.

4. Wi-fi точка доступу. Пристрій, за допомогою якого створюються бездротові мережі. Використовується для підключення ноутбуків і інших портативних пристроїв, що мають модуль wi-fi. Перевага перед кабельної системою полягає в мобільності і непотрібності протягувати кабель і псувати інтер'єр. Швидкість доступу в залежності від використовуваного стандарту може бути від 50 до 125 Мбіт/сек. Для захисту доступу до мережі є кілька стандартів забезпечення безпеки: WEP, WPA, WPA2 і т.д.

5. Ір-телефони. Система зв'язку, яка забезпечує передачу голосового сигналу через Інтернет або будь-яку іншу ІР-мережу. Сигнали по каналу зв'язку передаються в цифровому вигляді і зазвичай перетворюються (стискаються) перед передачею для усунення надмірності.

6. Комутатор-це пристрій, призначений для підключення декількох вузлів комп'ютерної мережі в межах одного або декількох сегментів мережі. Комутатор передає дані тільки безпосередньо одержувачу, за винятком робить

широкомовний трафік (на MAC-адресу FF:FF:FF:FF: FF: FF: FF: FF) на всі вузли мережі. Це посилює продуктивність і безпеку мережі, усуваючи необхідність (і можливість) для інших сегментів мережі обробляти дані, які до них не відносяться.

7. Маршрутизатор. Мережеві пристрої вирішують пересилати Пакети мережевого рівня (Рівень 3 моделі OSI) між різними сегментами мережі на основі інформації про топологію мережі і певних правилах. Простіше кажучи, це пристрій, який з'єднує 2 або більше різних мереж (в нашому випадку локальну офісну мережу та інтернет). Маршрутизатори можуть бути як hardware, так і software. Hardware маршрутизатор-це готовий пристрій, який має основні функції маршрутизатора, вбудовані в його програмну оболонку. Software маршрутизатор-це окремий сервер, зазвичай використовує операційну систему linux/unix, на основі якого за допомогою засобів firewall'a налаштовуються правила маршрутизації і перемикання трафіку. При виборі певного типу маршрутизатора вони в основному керуються кількістю кінцевих користувачів, складністю необхідних норм і необхідної надійністю.

8. Термінальний сервер (terminal server). Сервер, який надає клієнту обчислювальні ресурси (процесорний час, дисковий простір, пам'ять) для вирішення певних завдань. Технічний сервер терміналів-це дуже потужний комп'ютер (або кластер), який підключається до клієнта терміналу по мережі-ці клієнти зазвичай являють собою малопотужні або застарілі робочі станції або служби віддалених користувачів, які використовуються для доступу до сервера терміналів, який сервер терміналів використовує для надання робочого столу.

Переваги термінального сервера

- Зменшення тимчасових затрат на адміністрування;
- Підвищення безпеки - зменшення ризику злому;
- Зниження затрат на програмне та апаратне забезпечення;

У більшості випадків роль операційної системи виконує Microsoft Windows Server.

9. Файловий сервер. Це виділений сервер, оптимізований для виконання файлових операцій введення-виведення. Призначений для зберігання файлів будь-якого типу. Зазвичай, має досить великий обсяг дискового простору, і, як правило, файл-сервер обладнаний RAID контролером для забезпечення швидкого запису і читання даних.

10. Web-сервер. Це сервер, який приймає HTTP-потреби від клієнтів, в основному веб-браузерів, і видає їм HTTP-відповіді, зазвичай спільно з HTML-файлом, зображенням, медіа-поток, сторінкою або іншими даними. На ньому може бути розташований корпоративний сайт або будь-який інший веб-сервіс.

Найчастіше використовується операційна система сімейства linux/unix, так як вони в порівнянні з іншими більш надійні і більш продуктивні. У ролі самого веб-сервера виступає спеціальне програмне забезпечення, наприклад Apache або nginx.

11. Сервер додатків. Це програмна платформа, призначена для ефективного виконання процедур (програм, механічних операцій, скриптів) які підтримують побудову додатків. Сервер додатків діє як набір компонент доступних розробнику програмного забезпечення через API (інтерфейс прикладного програмування) визначений самою платформою.

На підприємстві, дуже часто використовується додаток 1С. У цієї програми є кілька варіантів роботи з базою даних: файловий режим - вся база знаходиться в одному файлі (має сенс, коли працюють з базою клієнтів не більше 10-15 чоловік), клієнт-серверний режим - база даних знаходиться на sql сервері. У клієнт-серверному режимі користувачі не безпосередньо працюють з базою даних, а через 1С сервер, який обробляє запити в зрозумілу форму для sql сервера.

Цей режим підвищує продуктивність, надійність, і покращує процеси адміністрування бази даних.

Якраз для таких цілей і існує сервер додатків.

12. Сервер БД. Сервер БД підтримує базу даних разом з даними, відповідає за цілісність і безпеку даних і забезпечує операції введення-виведення, коли клієнти отримують доступ до інформації. Більшість СУБД використовують мову SQL (мову структурованих запитів), оскільки вона спрощує опис логічної підмножини БД.

Призначення SQL:

- Створити базу даних і таблицю з детальним описом її структури;
- Виконання базових операцій з даними (таких як зміна, вставка і видалення даних з таблиць);
- Виконання складних і простих запитів.

Ключовою особливістю мови SQL є те, що він використовується для формування запитів, що описують деяку інформацію, яку необхідно отримати з бази даних, і програма сама вирішує, як вирішити цю проблему[1].

1.5 Віртуальні приватні мережі

1.5.1 Організація VPN

У сучасних умовах розвитку інформаційних технологій, переваги створення віртуальних приватних мереж незаперечні. Перш ніж перерахувати найбільш очевидні і корисні способи організації віртуальних приватних мереж, необхідно привести саме поняття.

Віртуальна приватна мережа або просто VPN (Virtual Private Network) - це технологія, при якій відбувається обмін інформацією з віддаленої локальною мережею по віртуальному каналу через мережу загального користування з імітацією приватного підключення «точка-точка». Під мережею загального користування можна мати на увазі як Інтернет, так і іншуйнтраcет[8].

Віртуальні приватні мережі дозволяють віддаленому користувачу, який пройшов аутентифікацію, скористатися корпоративною мережею нарівні з клієнтами центральної корпоративної мережі.

Центральна мережу будь-якої організації може аутентифікувати користувачів незважаючи на те, що вони отримують доступ через публічну мережу.

Вдало спроектована VPN може принести організації чимало вигоди. Її впровадження дозволяє:

- Розширити географію доступу співробітників до інфраструктури організації;
- Підвищити безпеку передачі інформації;
- Зменшити експлуатаційні витрати в порівнянні з традиційними глобальними мережами;
- Скоротити час передачі інформації і знизити витрати на відрядження;
- Підвищити продуктивність праці;
- Спростити топологію мережі;
- Збільшити мобільність користувачів і дати їм більш гнучкий графікроботи.

Основні властивості VPN:

- Безпеку;
- Надійність;
- Масштабованість;
- Керованість.

Розглянемо варіант організації мережі установи з філіями звикористанням віртуальних приватних мереж (рис. 1.3).

Рисунок 1.3 - Організація мережі установи з філіями звикористанням VPN

Особливості такої організації:

- Швидкість передачі даних. Провайдери можуть забезпечити достатньо високошвидкісний доступ в Інтернет, однак з локальної, перевіреної часом 100Мбіт мережею він все одно не зрівняється. Але так чи так важливо щодня перекачувати сотні мегабайт інформації через організовану мережу? Для доступу до локального сайту підприємства, пересилання електронного листа з документом цілком достатньо швидкості, якої можуть забезпечити Інтернет-провайдери;
- Безпека переданих даних. При організації VPN передана інформація потрапляє в зовнішню мережу, тому про організацію безпеки доведеться подбати заздалегідь. Але вже сьогодні існують досить стійкі до атак алгоритми шифрування інформації, які дозволяють власникам переданих даних не турбуватися за безпеку;
- За організовану мережу нікому не треба платити. Плата за використання Інтернету в наші дні сама по собі досить демократична, а гнучкі тарифи дозволяють вибрати кожному оптимальний пакет;

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

Масштабованість системи. При відкритті нової філії або додавання співробітника, якому дозволено користуватися віддаленим доступом не потрібно ніяких додаткових витрат на комунікації.

Гнучкість системи. Для VPN не має значення, звідки ви здійснюєте доступ. Окремо взятий співробітник може працювати з дому, а може під час читання пошти з корпоративного поштової скриньки фірми перебувати у відрядженні в абсолютно іншій державі.

Способи реалізації VPN:

1. У вигляді спеціального програмного та апаратного забезпечення. Реалізація VPN-мережі полягає у використанні спеціального набору програмного та апаратного забезпечення. Ця реалізація забезпечує високу продуктивність і, як правило, має високий ступінь безпеки.

2. В якості програмного рішення.

Використовують персональний комп'ютер із особливим та професійним програмним забезпеченням, що забезпечує функціональність VPN[10].

3. Інтегроване рішення

Функція VPN надає комплексне рішення, яке також вирішує проблеми фільтрації мережевого трафіку, забезпечення якості і обслуговування організації брандмауерів.

Способи організації VPN:

В VPN найбільш доцільно виділити наступні три основні способи:

1. Віддалений доступ окремо взятих співробітників до корпоративної мережі організації через модем або загальнодоступну мережу

Організація такої моделі віртуальної приватної мережі передбачає наявність VPN-сервера в центральному офісі, до якого підключаються віддалені клієнти. Дистанційні клієнти можуть працювати на дому, або, використовуючи переносний комп'ютер, з будь-якого місця планети, де є доступ до всесвітньої павутини.

Даний спосіб організації віртуальної приватної мережі доцільно застосовувати в разі географічно не прив'язаний доступу співробітників до корпоративної мережі організації.

2. Зв'язок в одну загальну мережу територіально розподілених філій фірми. Цей спосіб називається Intranet VPN.

При організації такої схеми підключення потрібна наявність VPN серверів дорівнює кількості пов'язують офісів.

Даний спосіб доцільно використовувати як для звичайних філій, так і для мобільних офісів, які матимуть доступ до ресурсів головного офісу, а також без проблем обмінюватися даними між собою.

3. Так званий Extranet VPN, коли через безпечні канали доступу надається доступ для клієнтів організації. Набирає широке поширення в зв'язку з популярністю електронної комерції. В цьому випадку для віддалених клієнтів будуть дуже урізані можливості по використанню корпоративної мережі, фактично вони будуть обмежені доступом до тих ресурсів компанії, які необхідні при роботі зі своїми клієнтами, наприклад, сайту з комерційними пропозиціями, а VPN використовується в цьому випадку для безпечного пересилання конфіденційних даних. Засоби захисту інформації - протоколи шифрування.

4. VPN клієнт/сервер. Він захищає дані, які передаються між двома вузлами корпоративної мережі (не Мережі). Особливістю цієї опції є те, що VPN створюються між вузлами, які зазвичай розташовані в одному і тому ж сегменті мережі, наприклад, між робочими станціями і серверами. Це часто буває, коли Вам потрібно створити кілька логічних мереж в одній фізичній мережі. Наприклад, коли Вам потрібно розділити трафік між фінансовим і кадровим відділами, отримуєте доступ до серверів, що знаходяться в одному фізичному сегменті. Ця опція аналогічна технології VLAN, але замість поділу трафіку вона використовує його шифрування..

1.5.2 OpenVPN

Оскільки дані в віртуальних приватних мережах передаються через загальнодоступну мережу, отже, вони повинні бути надійно захищені від сторонніх очей.

Для реалізації захисту переданої інформації існує безліч протоколів, які захищають VPN, але всі вони поділяються на два види і працюють в парі:

- Протоколи, інкапсулюючі дані і формують VPN з'єднання;
- Протоколи, шифрувальні дані всередині створеного тунелю.

Перший тип протоколів встановлює тунелюватись з'єднання, а другий тип відповідає безпосередньо за шифрування даних. Порівняємо дві реалізації створення VPN на основі стандарту IP sec і OpenVpn.

Для об'єднання в мережу декількох філій сьогодні найбільш часто використовується стандарт IPSec. Слабкі місця IPSec загальновідомі. Складна структура з досить непростий при певних обставинах конфігурацією, різні (в залежності від виробника) реалізації і «дірки» в системі безпеки, проблеми з Firewall'ом - ось лише деякі недоліки, постійно які підстобують розробку сучасних технологій віртуальних приватних мереж (Virtual Private Network, VPN). Результатом стала поява проекту відкритого програмного забезпечення OpenVPN. Остання його версія - 2.0 - пропонує набагато більш широкий спектр можливостей, багато в чому перевершують функціональність класичних VPN.

Технологія OpenVPN перетворилася в серйозну альтернативу IPSec. Організації, де не потрібно в обов'язковому порядку застосовувати IPSec, можуть завдяки OpenVPN без великих витрат отримати численні переваги, раніше недоступні. Опції повсюдної захисту ноутбуків за допомогою центрального корпоративного firewall'a, тунелювання firewall'ов і посередників WWW, а також ретрансляції широкомовного трафіка помітно перевищують функціональний охоплення IPSec, причому використовувані технології (SSL, пристрої Tap/Tun) представляють собою випробувані і перевірені стандарти. OpenVPN стала найсучаснішою і надійною технологією VPN з доступних, при цьому безкоштовної

і дуже простий в налаштуванні.

Зупинимося на технології OpenVPN, щоб познайомитися з нею ближче. Створений в 2002 році, OpenVPN - це інструмент з відкритим вихідним кодом, який використовується для побудови site-to-site VPN мереж з використанням SSL/TLS протоколу або з розділяються ключами. Він виконує роль безпечного тунелю для передачі даних через один TCP/UDP порт в незахищеної мережі як Інтернет.

Перевага OpenVPN полягає в легкості інсталяції і настройки, що є рідкісним випадком для таких інструментів.

OpenVPN може бути встановлений практично на будь-яку платформу включаючи: OpenBSD, Windows 2000/XP/Vista, Linux, FreeBSD, Solaris, Mac OS X і NetBSD.

Linux системи повинні працювати на ядрі 2.4 або вище. Принципи конфігурації однакові для всіх платформ.

OpenVPN використовує клієнт/сервер архітектуру. Він повинен бути встановлений на всі вузли VPN мережі, де один вузол повинен бути сервером, а інші клієнтами.

OpenVPN створює TCP або UDP тунель, при цьому дані проходять через цей тунель шифруються. Стандартний порт для OpenVPN - UDP 1194, але можна використовувати будь-який інший TCP або UDP порт. З версії 2.0 один і той же порт можна використовувати для декількох тунелів на OpenVPN сервері.

Можна створити Ethernet (Міст) або IP (маршрутизація) VPN мережу використовуючи відповідні мережеві драйвера TAP або TUN. TAP/TUN доступні на всіх платформах і включені в ядро Linux починаючи з версії 2.4.

Опції докладно описані в сторінках довідкового керівництва (man pages).

При використанні статичних ключів, VPN шлюзи використовують один стандартний ключ для дешифрування і шифрування даних. В цьому випадку

SSL розташований між транспортним рівнем і рівнем додатки і буде шифрувати рівень програми.

Робота SSL проходить в 4 етапи:

1. SSL Handshake: Визначається метод шифрування для передачі даних;
2. SSL Change Cipher Spec: Створення і передача ключа між клієнтом і сервером на цю сесію;
3. SSL Alert: Доставка повідомлень SSL про помилки між клієнтом і сервером;
4. SSL Record: Передача даних.

Для шифрування і аутентифікації OpenVPN використовує OpenSSL, який є безкоштовним і поширюється з відкритим вихідним кодом.

Виділимо основні плюси і мінуси цієї технології:

- + Зрілі криптографічні алгоритми (SSL/TLS);
- + SSL/TLS є галузевими стандартами і входять в сферу відповідальності IETF (Internet Engineering Task Force);
- + Проста технологія, проста інсталяція, просте конфігурація;
- + TCP/UDP, для безлічі зовнішніх співробітників потрібен лише один порт;
- + Індивідуальна конфігурація для клієнтів;
- + Гнучкість внаслідок використання пристроїв Tun/Tap;
- + Ніяких проблем з технологією NAT;
- + Швидке повторне підключення, прозорість для DynDNS, сеанс зберігаються;
- + Стиснення;
- + Висока сумісність з firewall'м і посередниками WWW;
- + Продуктивність (досить малопотужних процесорів);
- + Модульна розширюється архітектура;
- + Виконання в просторі користувача - в Linux не потрібні

привілеї адміністратора;

- + Висока продуктивність навіть на старих машинах;
- + Формування трафіку вже включено;
- Ні спеціалізованих пристроїв;
- Дефіцит навченого персоналу;
- Відсутність інтерфейсів Web або інтерфейсів для адміністрування.

1.5.3 SSH

Ще один протокол, за допомогою якого можна створювати VPN - це Secure SHell.

SSH (Secure SHell)-це мережевий протокол рівня сеансу, який дозволяє віддалено управляти тунелюванням операційних систем і TCP-підключенням (наприклад, для передачі файлів). Функціональність аналогічна протоколу Telnet, але, на відміну від них, він шифрує весь трафік, включаючи кодову фразу Для передачі. SSH дозволяє вибирати різні алгоритми шифрування. SSH-клієнти та SSH-сервери для більшої кількості мережевих операційних систем доступні.

SSH дає змогу в незахищеному середовищі безпечно передавати практично будь-який другий мережевий протокол. Таким чином, ви можете не лише працювати на своєму комп'ютері віддалено завдяки командній оболонці, проте ділитись зашифрованими аудіо-або відео потоками (для прикладу, з веб-камери). SSH також може використовувати стислі дані передачі для подальшого шифрування.

Чи реалізована підтримка SSH у всіх системах UNIX? В аналогічних системах і в більшості систем SSH-клієнт і сервер є однією зі стандартних утиліт. Для операційних систем, відмінних від UNIX, існує також безліч реалізацій SSH-клієнтів.

SSH- протокол сеансового рівня. SSH-сервери зазвичай прослуховують з'єднання через TCP-порт 22. SSH аутентифікує сервер за допомогою стороннього

протоколу аутентифікації, заснованого на алгоритмі цифрового підпису RSA або DSA. Цифрові підписи RSA або DSA також можуть використовуватися для аутентифікації клієнтів, але також дозволяють виконувати аутентифікацію з використанням пароля або навіть IP-адреси хоста. Ідентифікація з паролем є найбільш поширеною; він безпечний, тому що пароль передається по каналу, який віртуально зашифрований. Аутентифікація за IP-адресою не безпечна, і ця функція часто відключається. Алгоритм Діффі-Хеллмана (DH) використовується для створення загального ключа (ключа сеансу). Щоб зашифрувати передані дані, використовуються алгоритми симетричного шифрування, Blowfish, AES або 3DES. Використовуйте HMAC-MD5/HMAC-SHA1 для перевірки цілісності переданих даних.

Для стиснення шифрованих даних може використовуватися алгоритм LempelZiv (LZ77), який забезпечує такий же рівень стиснення, що і архіватор ZIP. Стиснення SSH включається опціонально.

Метод, званий тунелювання SSH, використовується для створення VPN-мережі. SSH-тунель-це тунель з'єднання для шифрування даних тунелю, який створюється за допомогою SSH-. Він використовується для захисту передачі даних в Інтернеті. Особливістю є те, що шифрується на одному кінці SSH-з'єднання і розшифровується на другому кінці не зашифрований трафік будь-якого протоколу.

Фактична реалізація може виконуватись декількома способами:

- * Використовуйте програми, які можуть працювати за допомогою тунелювання SSH;

- * Створіть тунель VPN, який працює практично з будь-яким додатком;

- * Якщо програма працює з певним сервером, є можливість налаштувати SSH-клієнт так, щоб він обходив по SSH-тунелю TCP з'єднання до певного TCP-порту на комп'ютері, на якому SSH-клієнт запущений. Наприклад, за замовчуванням клієнти сервера терміналів підключаються до порту 3389. Потім, щоб встановити з'єднання з сервером через SSH-тунель, SSH-клієнт

налаштований на пересилання з'єднання з певного порту на локальному комп'ютері (до прикладу, порт 5000) на віддалений сервер (до прикладу, порт 3389 і server.com). В цьому випадку клієнт готується на з'єднання до сервера localhost (якщо SSH-клієнт працює на тій самій машині, що і клієнт терміналу) і порту 5000.

Плюси цієї технології створення vpn мереж в тому, що для реалізації не потрібно встановлювати і налаштовувати додатковий софт. Серверна і клієнтська частина зазвичай ставляться разом з unix/linux системою за замовчуванням. Так само варто відзначити, що настройка проходить набагато легше, ніж у будь-якій іншій технології. Ця технологія, хоча трохи і поступається по продуктивності, але для створення захищених мереж підходить більше ніж протокол IPsec, так як по масштабованості і легкості настроювання каналів він в рази перевершує його.

1.6 Моніторинг корпоративних мереж

Для підвищення надійності роботи корпоративної мережі, необхідно вирішити питання її моніторингу.

Терміном моніторинг мережі називають роботу системи, яка при виявленні збоїв повідомляє про них адміністратора за допомогою пейджера, пошти або інших засобів оповіщення і яка надає постійний нагляд за комп'ютерною мережею в пошуках несправних або повільних систем. Ці завдання є підмножиною завдань управління мережею.

Коли система виявлення вторгнень відстежує зовнішні загрози, система моніторингу мережі відстежує мережу на наявність проблем, викликаних перевантаженням і/або збоєм серверів, інших пристроїв або мережевих підключень.

Наприклад, для визначення стану веб-сервера монітор може періодично відправляти HTTP-запити для здобуття сторінок; для поштового сервера тестові повідомлення можуть відправлятися по протоколу SMTP і прийматися по

протоколу POP3 або IMAP[5].

Невдалий запит (для прикладу, коли з'єднання не можливе для встановлення, воно переривається тайм-аутом або коли повідомлення не отримано) в основному викликає відповідь від системи моніторингу. Реакція може бути:

- * Надсилання попереджень системним адміністратором;

- * Система захисту від збоїв буде активована автоматично, і система тимчасово зупинить проблемний сервер і замінить його резервним сервером доти, поки проблема не буде вирішена.

Крім відмов систем, процесів, устаткування, також стежать і за їх станомв цілому.

Знаючи, який потік інформації проходить через мережевий інтерфейс, можна буде вибрати оптимальний пакет Інтернету у постачальника, заощадивши при цьому не малі гроші. Зараз це досить актуальна проблема, так як часто в бізнес центрах існує домовленість з провайдером про те, що тільки вони мають право давати доступ в Інтернет. Отже, і цінова політика повністю встановлюється провайдером. Ціни абсолютно непорівнянні з тими, що встановлюються в процесі жорсткої конкуренції.

За графіками навантаження на процесор, обсягом займаної оперативної пам'яті, можна судити про достатність ресурсів сервера для задач, виконуваних на ньому. Це дає обґрунтування для поновлення сервера.

Практично у всіх фірмах є великі обсяги інформації, які включають в себе важливі документи, бази даних, архіви і т.д. Втрата цих документівпринесе фірмі великі збитки. Для того щоб завжди мати резервну копію цих файлів, налаштовуються плани резервного копіювання даних. Створюються образи даних і складаються на файл-сервері. За вільним місцем на файл-сервері і за створенням образів теж необхідно налаштовувати стеження.

Стеження найчастіше проводиться за станом серверів, маршрутизаторівта іншого мережевого обладнання. Грамотно налагоджена система моніторингу

може знизити кількість відмов мережі і збільшити її відмовостійкість. У той же час, адміністратори мережі будуть швидко і вчасно повідомлені про неполадки.

Єдиним недоліком таких систем є складність створення і налаштування. Існує безліч готових комплексних рішень, але не завжди з тих чи інших причин вони підходять під уже налаштовану і налагоджену корпоративну мережу. Тому доводиться вибирати і комбінувати ці системи для досягнення бажаного результату.

1.7 Постановка завдання

Одне з основних вимог, що пред'являються до постановки і реалізації завдань дипломного проектування, полягає в тому, що всі результати і на їх основі висновки повинні бути отримані в реальних умовах на реальному підприємстві. Це дає можливість надати результатам дипломної роботи практично багато вагати. Провівши роботу в реальних умовах, можна реально оцінити ефективність використовуваних мережевих технологій на основі кількісної оцінки ефективності мережевих каналів.

Коротко опишемо предметну область. Фірма займається продажем саун, лазень і супутніх цьому матеріалів. Складається з офісу, складу і магазинів, територіально рознесених по всьому місту. Всі сервери розміщені у провайдера (колокація), а саме: сервера терміналів, сервер платформи 1 С, сервер бази даних MS SQL і маршрутизатор під управлінням операційної системи CentOS 5.5 з ланцюжками NAT в правилах і P tables.

В основному робота персоналу відбувається на серверах терміналів, що забезпечує деяку централізованість, простоту адміністрування (завжди легше адмініструвати 3 сервера, ніж 50 комп'ютерів) і, за рахунок налаштувань IP tables на маршрутизаторі, безпеку. Підключення йде по протоколу RDP (Remote Desktop Protocol). Так само для роботи постійно потрібно обмін інформацією між офісами. Підприємство працює з конфіденційною інформацією, тому важлива безпека передачі даних. Магазины працюють тільки з серверами, що знаходяться

у провайдера.

В офісі і на складі в якості маршрутизаторів виступає сервер під операційною системою Centos 5.5 з налаштованими ланцюжками nat в iptables. У магазинах стоять звичайні hardware маршрутизатори. На сервера терміналів, 1С сервер, сервер MS SQL 2008 встановлений операційна система MS Windows 2003 R2.

Для побудови системи, яка має необхідними споживчими властивостями і функціонує в умовах реальних обмежень необхідно вирішити наступні завдання:

1. Створити захищену корпоративну мережу для підприємства;
2. Підключити по захищених каналах магазини до серверів;
3. Оцінити продуктивність створених каналів;
4. Створити систему моніторингу та оповіщення про проблеми з обладнанням корпоративної мережі.

Уявімо структуру проектованої корпоративної мережі підприємства у вигляді, як це показано на рис. 1.4.

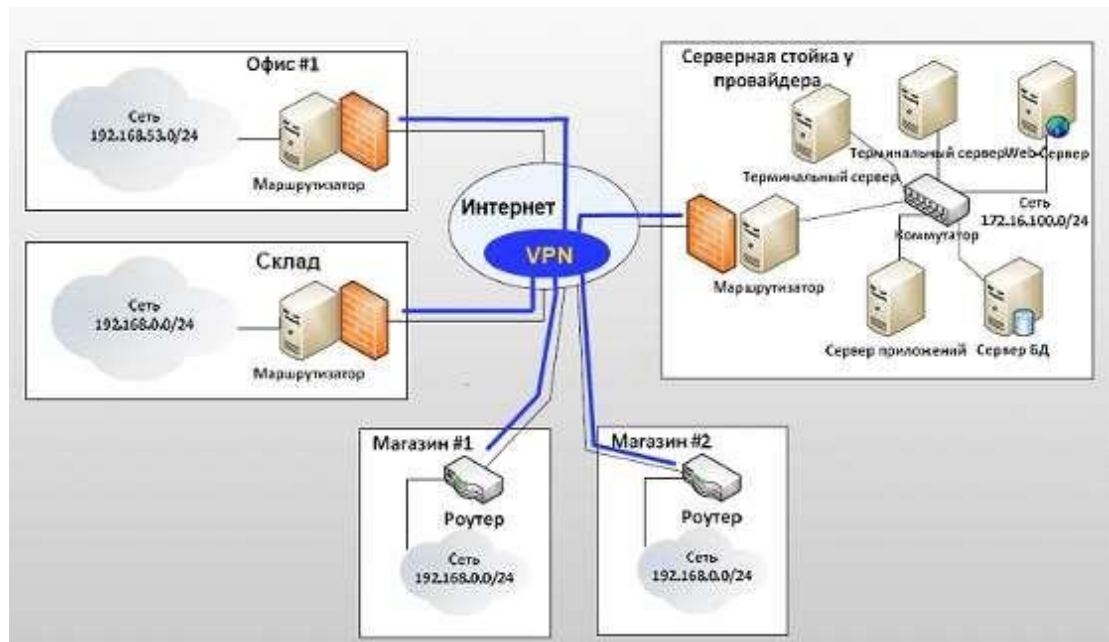

Рисунок. 1.4 - Проектована корпоративна мережа

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

1.8 Висновки

Отже, корпоративна мережа - це система, що забезпечує передання інформації між різноманітними додатками, що використовуються в системі корпорації. Вона здебільшого, є територіально розподіленою, тобто з'єднує офіси, підрозділи та інакші структури, що знаходяться на великих відстанях один від одного. Вузли корпоративної мережі можуть бути розміщені в різних містах та країнах. Першою проблемою, яку слід вирішувати при формуванні корпоративної мережі є організація каналів зв'язку. В більшості випадків якість та безпечність при їх формуванні виявляється доволі невисокою.

Корпоративна мережа - це база для підрозділів, яка забезпечує потреби організацій проводити конференц-дзвінки, відеоконференції, інтернет подачу та здійснення якісних місцевих, міжміських та міжнародних телефонних зв'язків, які в меншій мірі залежать від операторів телефонних та фіксальних передач та прийомів сигналів за допомогою технічних засобів електрозв'язку. Таким чином можна передавати будь-яку конфіденційну інформацію, до якої ніхто немає доступу окрім уповноважених співробітників компанії.

У сучасних умовах інформаційних технологій велику перевагу надають віртуальним приватним мережам. Характерною ознакою таких організацій є швидкість та безпека передачі даних. Найголовне, що за цю мережу нікому не потрібно платити та можна працювати з дому, навіть з поштової скринки фірми під час відрядження в будь-якій країні.

Важливі дані, захищають від людського ока завдяки двох видів безпеки, тунельного протоколу, який убезпечує з'єднання з сервером та здійсненням інкапсуляції, тобто кодування даних.

Ще одним важливим протоколом вважають мережовий, який дозволяє відокремлено орудувати тунелюванням операційних систем і ТСП-підключенням передачі файлів[9].

Також для незмінності роботи корпоративної мережі, вирішують питання її моніторингу мережі, тобто роботи системи, яка повідомляє про помилки та

несправності адміністратора, за допомогою різних засобів сповіщення і надає неперервний контроль за комп'ютерною мережею в пошуках систем, які вийшли з ладу. Найчастіше проводиться спостереження за станом серверів маршрутизаторів та різноманітних мережових обладнань.

Отже, основні вимоги для постановки та здійснення завдань здебільшого полягає в тому, що всі результати та висновки отримані в дійсних умовах на реальних підприємствах, де постійно відбувається обмін інформацією між офісами та відбувається важлива передача даних з приватною тобто секретною інформацією. Магазины виконують певну роботу тільки з серверами, які розташовані тільки у провайдерах, сам маршрутизатор виступає в офісі та на складі під операційною системою з відповідно налаштованою низкою ланцюжків.

Отже, для кращої побудови системи потрібна захищена корпоративна мережа та вбезпечуваний канал магазинів і серверів, систем моніторингу та сповіщення про проблеми з устаткуванням корпоративної мережі.

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		32

РОЗДІЛ 2 ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ VPN В КОРПОРАТИВНУ МЕРЕЖУ І ЇХ ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА

2.1 Реалізація на основі технології OpenVPN

Спочатку об'єднаємо в одну корпоративну мережу офіс, склад і наші сервера у провайдера. Для цього нам потрібно побудувати захищені канали - тунелі тільки між маршрутизаторами, так як немає необхідності підключати кожен комп'ютер окремо.

Отже: є 3 маршрутизатора під управлінням ОС CentOS. Перекидання пакетів з Інтернету в мережу і назад здійснюється за допомогою технології NAT і правил iptables. корпоративний мережу моніторинг сервер

Дамо для зручності маршрутизаторів імена:

- В офісі: Office;
- На складі: Sklad;
- Колокація (провайдерські сервера): Colo;
- Магазин №1: mag 1
- Магазин №2: mag 2

Таблиця 2.1 - Мережеві налаштування маршрутизаторів:

Office:

Мережа	інтерфейс	Ір адреса	маска	Шлюз
Інтернет	eth2	213.182.175.230	255.255.255.252	213.182.175.229
локальна	eth1	192.168.53.250	255.255.255.0	-

Skład:

Мережа	інтерфейс	Ір адреса	маска	Шлюз
Інтернет	eth2	79.142.87.206	255.255.255.252	79.142.87.211
локальна	eth1	192.168.0.1	255.255.255.0	-

Colo:

Мережа	інтерфейс	Ір адреса	маска	Шлюз
Інтернет	eth2	195.2.240.68	255.255.255.252	195.2.240.60
локальна	eth1	172.16.100.8	255.255.255.0	-

Закінчення таблиці 2.1

Налаштування hardware маршрутизаторів в магазинах не грають ролі, тому їх пропустимо.

Приступимо до встановлення та налаштування.

CentOS (Community ENTerprise Operating System) - дистрибутив Linux, заснований на комерційному Red Hat Enterprise Linux компанії Red Hat і сумісний з ним. CentOS використовує програму yum для скачування і установки оновлень з репозиторіїв. Вся робота по налаштуванню і установці виробляється віддалено, використовуючи OpenSSH сервер на маршрутизаторах і клієнт putty.

Налаштуємо першим маршрутизатор Colo. Цей маршрутизатор буде виступати в ролі OpenVPN сервера.

Пакет OpenVPN не доступний в стандартному репозиторії, тому підключаємо додатковий репозиторій rpmforge:

```
colo>rpm-Uhv  
http://apt.sw.be/redhat/e15/en/x86_64/rpmforge/RPMS//rpmforge-releasy-0.3.6-1.e15.rf.x86_64.rpm
```

Ця команда завантажує rpm пакет сховища та встановлює його. Тепер нам став доступний пакет OpenVPN, встановлюємо його:colo> yum install openvpn

OpenVPN встановлений. Далі потрібно згенерувати кореневий сертифікат сервера, сертифікати та ключі клієнтів, сертифікат і ключ сервера, tls ключ.

Для цього переходимо в конфігураційний каталог OpenVPN і створюємо каталог під наші майбутні ключі і каталог під конфігураційні файли клієнтів:

```
colo>cd/etc/openvncolo>mkdir keys
```

```
colo> mkdir ccd
```

Завантажуємо змінні для генерації ключів в пам'ять і починаємо генерувати сертифікат авторизації:

```
colo>./vars colo>./build-ca
```

```
Generating a 1024 bit RSA private key
```

```
..... ++++++
```

```
.. ++++++
```

```
writing new private key to 'ca.key'
```

You are --- to be asked to enter information that will be incorporated into your certificate request.

What you are about to enter is what is called a Distinguished Name or a DN. There are quite a few fields but you can leave some blank

For some fields there will be a default value, If you enter '!', The field will be left blank.

```
# ---  
# Країна
```

```
Country Name (2 letter code) [US]: RU# Провінція
```

```
State or Province Name (full name) [CA]: SPB# Місто
```

```
Locality Name (eg, city) [SanFrancisco]: SPB
```

Назва фірми

Organization Name (eg, company) [Fort-Funston]: server# Відділення фірми

Organizational Unit Name (eg, section) []: server# Ім'я серверу OpenVPN

Common Name (eg, your name or your server's hostname) [Fort-Funston CA]: server

Name []: server

Email Address [me@myhost.mydomain]:

Сертифікат X.509 створюємо для сервера:

colo>./build-key-server server# Країна

Country Name (2 letter code) [US]: RU# Провінція

State or Province Name (full name) [CA]: SPB# Місто

Locality Name (eg, city) [SanFrancisco]: SPB# Назва компанії

Organization Name (eg, company) [x]: server# Відділення компанії

Organizational Unit Name (eg, section) []: server# Ім'я серверу OpenVPN

Common Name (eg, your name or your server's hostname) []: server# Адреса

ПОШТИ

Email Address [root @ localhost]:

Please enter the following 'extra' attributes to be sent with your certificate request

Пароль

A challenge password []: 123456789# Назва організації

An optional company name []: server

Далі постане питання про підписуванні сертифіката, погоджуємося.

Створюємо для office ключ:

colo>./build-key-server office Generating a 1024 bit RSA private key

..... ++++++

..... ++++++

writing new private key to 'client.key'

You are about to be asked to enter information that will be incorporated into your certificate request.

What you are about to enter is what is called a Distinguished Name or a DN.

There are quite a few fields but you can leave some blank

For some fields there will be a default value, If you enter '.', The field will be left blank.

Country Name (2 letter code) [US]: RU

State or Province Name (full name) [CA]: SPB Locality Name (eg, city)

[SanFrancisco]: SPB Organization Name (eg, company) [server]: company

Organizational Unit Name (eg, section) []: office

Common Name (eg, your name or your server's hostname) []: officeEmail

Address [root @ localhost]:

Please enter the following 'extra' attributes to be sent with your certificate request

A challenge password []: 123456789 An optional company name []: office

Таким самим способом, створюємо ключі для складу і двох магазинів.

Створюємо ключ Діффі Хельман для обміну ключами по незахищеному каналу:

```
colo>./build-dh
```

Створюємо ключ для tls-аутифікації:

```
colo> openssl --genkey --secret keys/ta.key
```

Після всіх цих маніпуляцій в каталозі keys/з'являються такі файли:

- Ca.crt - Головний сертифікат СА, цей файл необхідний і клієнту, і серверу;

- Dh1024.pem - ключ Діффі Хельман, цей документ необхідний лише серверу;

- Server.crt - Сертифікат сервера, лише для сервера;

- Server.key - Ключ сервера, необхідний лише для сервера

(засекречений файл);

- Office.crt, sklad.crt, mag1.crt, mag2.crt - Сертифікати клієнтів, потрібні тільки відповідним клієнтам;

- Office.key, sklad.key, mag1.key, mag2.key - Ключі клієнтів, потрібні

тільки відповідним клієнтам (секретні файли);

- Ta.key - TLS-ключ, потрібен і клієнтам і сервера.

Отже, на сервері залишаються файли ca.crt, dh1024.pem, server.crt, server.key, ta.key, а клієнтам віддаються ca.crt, dh1024.pem і їх ключі з сертифікатами.

На цьому операції з генерацією ключів і сертифікатів закінчені, переходимо до налаштування сервера і клієнтів. Створюємо конфігураційний файл server.conf наступного вмісту:

```
# Порт на якому працює серверport 5000
# Протокол udrproto udr
# Використовуваний тип пристрою і номерdev tun0
# Вказуємо СА файл
ca /etc/openvpn/keys/ca.crt
# Вказуємо файл з сертифікатом сервераcert /etc/openvpn/keys/server.crt
# Вказуємо файл з ключем серверу
key /usr/local/etc/openvpn/keys/server.key# Вказуємо файл Діффі Хелман
dh /usr/local/etc/openvpn/keys/dh1024.pem
# Задаємо IP-адреса сервера і маску підмережі віртуальної мережіserver
10.10.200.0 255.255.255.0
# Задаємо маршрути, які передаємо клієнтам, і маску підмережі для того,
щоб вони бачили мережу за OpenVPN сервером
# Colo
push "route 172.16.100.0 255.255.255.0"
# Office
push "route 192.168.53.0 255.255.255.0"
# Sklad
push "route 192.168.0.0 255.255.255.0"
# Вказуємо, де зберігаються файли з настройками IP-адрес клієнтівclient-
config-dir ccd
```

```

# Додаємо маршрути сервер-клієнт route 10.10.200.0 255.255.255.0
# Office
route 192.168.53.0 255.255.255.0
# Sklad
route 192.168.0.0 255.255.255.0
# Дозволяє бачити клієнтам один одного (по віртуальним IP) за
заповчужанням клієнти бачать тільки сервер
client-to-client
# Включаємо TLS аутіфікацію tls-server
# Вказуємо tls-ключ tls-auth keys/ta.key 0
# Таймаут до реконекту tls-timeout 120
# Вибираємо алгоритм хешування auth MD5
# Включаємо шифрування пакетів cipher BF-CBC
# Перевіряємо активність підключення кожні 10 секунд, якщо протягом 120
сек. немає відповіді, підключення закривається
keepalive 10 120
# Стиснення трафіку comp-lzo
# Від якого користувача і групи буде працювати OpenVPN user nobody
group nobody
# Чи не перерачитувати ключі після отримання SIGUSR1 або ping-restart
persist-key
# Тримати і перевіряти TUN \ TAP пристрій, після отримання
SIGUSR1 або ping-restart
persist-tun
# Логування
status/var/log/openvpn/openvpn-status.log log /var/log/openvpn/openvpn.log
# Рівень інформації для налагодження verb 3
Створюємо файли з настройками для клієнтів. У каталозі /etc/openvpn/ccd
на сервері створюємо файл office, sklad, mag1, mag2 (ім'я файлу - ім'я на яке

```


тому розглянемо один з них. На маршрутизаторах office і sklad встановлюємо OpenVPN, так само як і для сервера.

Створимо конфігураційний файл client.conf:dev tun

```
proto udp
```

```
remote 195.2.240.68 # (реальний ip сервера)
```

```
port 5000client
```

```
resolv-retry infiniteca keys/ca.crt
```

```
cert keys/client.crt key keys/client.keytls-client
```

```
tls-auth keys/ta.key 1auth MD5
```

```
cipher BF-CBC
```

```
ns-cert-type servercomp-lzo
```

```
persist-keypersist-tun
```

Додавання маршруту до мережі за сервером. Цей рядок не потрібна для конфіг. файлів магазинів

```
up/etc/openvpn_up.sh
```

```
status/var/log/openvpn/openvpn-status.loglog/var/log/openvpn/openvpn.log
```

```
verb 3
```

Створимо скрипт openvpn_up.sh для автоматичного додавання маршруту:

```
#!/Bin/sh/Sbin /route add -net 172.16.100.0 netmask 255.255.255.0 gw
```

```
10.10.200.1
```

```
tun0
```

На цьому настройка OpenVPN закінчена. Копіюємо ці файли на office і sklad. Далі запускаємо OpenVPN. Якщо не запустився, дивимося логи.

Але на цьому ще не все. Тепер нам треба включити трансляцію адрес (NAT) щоб пакети від клієнтської машини, потрапляючи на сервер могли піти в Інтернет і відповідно поверталися назад:

```
colo> iptables --t nat --A POSTROUTING --s 10.10.200.0/24 --o eth1 --j  
MASQUERADE
```

Тепер 3 мережі «бачать» одне одного. Налаштуємо підключення з магазинів до серверів. На комп'ютерах в магазинах, варто операційна система Windows XP. Беремо з офіційного сайту дистрибутив OpenVPN і встановлюємо. Потім в установленому каталозі в папку config кладемо наші ключі і конфігураційний файл mag1. Після цього можна запускати.

На цьому етапі настройки завершені. Маючи захищену корпоративну мережу, можна підключатися безпосередньо до серверів. Перевірити шифрування можна, прослухавши трафік на одному з роутерів

командою TCPDUMP.

Приклад виведення нешифрованих трафіку:

```
18: 27: 15.752295 IP cl230-175-182-213.cl.metrocom.ru.40887>  
195.2.240.68.ssh.: 2826496: 2827944 (1448) ack 1009 win 10080 <nop, nop,  
timestamp 2791385847 256970382>  
18: 27: 15.752347 IP 195.2.240.68.ssh> cl230-175-182-  
213.cl.metrocom.ru.40887: ack 2783056 win 65535 <nop, nop, timestamp  
256970382 2791385774, nop, nop, sack 1 {2785952: 2827944}>  
18: 27: 15.755042 IP cl230-175-182-213.cl.metrocom.ru.40887>  
195.2.240.68.ssh.: 2827944: 2829392 (тисячі чотиреста сорок вісім) ack 1009  
win 10080 <nop, nop, timestamp 2791385850 256970382>  
18: 27: 15.755096 IP 195.2.240.68.ssh> cl230-175-182-  
213.cl.metrocom.ru.40887: ack 2783056 win 65535 <nop, nop, timestamp  
256970382 2791385774, nop, nop, sack 1 {2785952: 2829392}>
```

Приклад зашифрованого:

```
18: 24: 18.247960 IP 195.2.240.68.sieve> cl230-175-182-  
213.cl.metrocom.ru.sieve: UDP, length 113  
18: 24: 18.248040 IP 195.2.240.68.sieve> cl230-175-182-  
213.cl.metrocom.ru.sieve: UDP, length 113
```



```
colo> export AUTOSSH_DEBUG = 1 colo> export AUTOSSH_GATETIME =
0colo> export AUTOSSH_PORT = 20037
```

```
colo> autossh -f -N -g -l root -L 1002: 172.16.100.33: 3389 195.2.240.68
```

```
colo> export AUTOSSH_PORT = 20040
```

```
colo> autossh -f -N -g -l root -L 1002: 172.16.100.34: 3389 195.2.240.68
```

Розглянемо команди докладніше:

```
colo> autossh -f -N -g -c aes256 -l root -L 1002: 172.6.100.33: 3389
195.2.240.68
```

параметри:

- -F: Працювати в фоновому режимі, а не підключатися на хост;
- -N: Чи не виконувати віддалені команди;
- -G: Дозволяє підключення віддалених хостів;
- -C: Включаємо шифрування;
- -L: Ім'я користувача, від якого підключаємося до сервера;
- -L Прописуємо, який локальний порт використовуємо для підключення на який сервер і порт підключаємося.

На цьому настройка шифрованого тунелю закінчена і можна працювати! Якщо нам потрібно додати ще один тунель, то за допомогою команди `export AUTOSSH_PORT = 20050` додаємо ще один порт для посилки heartbeat пакетів і прописуємо ту ж команду підняття ssh тунелю, але вже з іншим портом.

2.2.2 SSH VPN

Реалізуємо ту ж схему корпоративної мережі, яку створювали за допомогою пакета OpenVPN, але вже за допомогою вбудованого в linux системи пакета OpenSSH. Нам вистачить розглянути з'єднання 2-х мереж, так як для підключення ще одного постачальника послуг потрібно буде провести ті ж самі дії.[13]

З версії 4.3, OpenSSH підтримує пристрої tun/tap, що дозволяють створювати зашифровані тунель. Це дуже схоже на OpenVPN, заснований на TLS.

Шифрований тунель створюється на основі одного TCP з'єднання, що вельми зручно, для швидкого підняття простого VPN, на IP.

Спочатку потрібно дописати в конфігураційний файл OpenSSH рядки, що він має право створювати пристрої tun/tap і заходити з правами root. У файлі конфігурації/etc/ssh/sshd_config, повинні стояти такі опції:

```
PermitRootLogin yesPermitTunnel yes
```

У нас є дві мережі, мережа office з адресою 192.168.53.0/24 і мережу солоз адресою 172.16.100.0/24. Для створення захищеної VPN мережі потрібно виконати наступні дії:

1. Підключитися з одного маршрутизатора через SSH на інший з опцією -w;
2. Налаштування IP адреси SSH тунелю робиться раз на сервері і на клієнті.
3. Додати маршрут для обох мереж.
4. Якщо потрібно, включити NAT на внутрішньому інтерфейсі шлюзу.

Будемо підключатися з мережі office до мережі соло. З'єднання починається з маршрутизатора office, а команди виконуються на маршрутизаторі мережі соло, тобто, налаштовуємо маршрутизатор соло:

```
# За допомогою опції ws параметрами 0: 0 говоримо, що при підключенні створити на клієнті і сервері віртуальні пристрої tun0. Параметр -c включає шифрування, параметр -C стиснення трафіку.
```

```
office> ssh -c aes256 -C -w0: 0 root@195.2.240.68
```

```
# Наступні команди вже виконуються на маршрутизаторі мережі соло.
Задаємо ip адресу і маску підмережі
```

```
colo> ifconfig tun0 10.0.1.1 netmask 255.255.255.252# Додаємо маршрут до мережі office
```

```
colo> route add -net 192.168.53.0 netmask 255.255.255.0 dev tun0#
```

Включаємо NAT, якщо не включений

```
colo> echo 1 > /proc/sys/net/ipv4/ip_forward
```

Прописуємо основному за рахунок коштів iptables для перекидання пакетів з VPN мережі в реальну

```
colo> iptables -t nat -A POSTROUTING -o eth1 -j MASQUERADE
```

Тепер налаштуємо маршрутизатор office:

```
office> ifconfig tun0 10.0.1.2 netmask 255.255.255.252
```

```
office> route add -net 172.16.100.0 netmask 255.255.255.0 dev tun0
```

```
office> echo 1 > /proc/sys/net/ipv4/ip_forward
```

```
office> iptables -t nat -A POSTROUTING -o eth1 -j
```

На цьому настройка закінчена, VPN мережа побудована. Для підключення окремих комп'ютерів з операційною системою Windows XP (магазини), використовується клієнт SSH Put ty.

2.3 Оцінка продуктивності каналів корпоративної мережі

У розділах 2.2.1 і 2.2.2 розглянуті дві технології (OpenVPN, SSH) створення захищених корпоративних мереж, використовуючи VPN. На сьогоднішній день технологія OpenVPN лідирує на ринку побудови захищених мереж, в той час як тунелювання за допомогою SSH тільки починає входити в повсякденність. Для того щоб зрозуміти яку технологію необхідно застосувати в реальних умовах при конкретних вимогах, пропонується корпоративної мережі, потрібно оцінити їх продуктивність і обґрунтувати їх переваги і недоліки. [3]

Почати слід з продуктивності захищених каналів. На рис. 2.2 представлена побудована корпоративна мережа, продуктивність захищених каналів якої, використовуючи програму iPerf, необхідно оцінити. За допомогою клієнтської частини генерується трафік і відправляється на серверну частину. При отриманні даних генерується звіт про швидкість передачі даних.

2.3.1 Оцінка продуктивності при використанні технології

OpenVPN Для побудови графіків продуктивності каналу створеного за допомогою OpenVPN будемо використовувати дані, отримані при тестуванні з додатка 1.

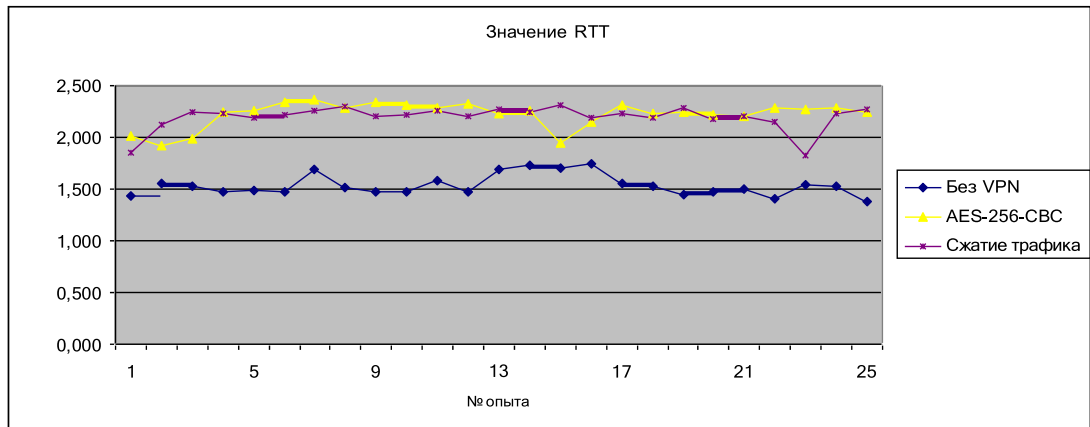

Рисунок 2.2 - Графіки значень RTT

На рис. 2.2 представлені графіки значень RTT. З них видно, що різниця між каналом без VPN і каналом з використанням VPN, не є суттєвою. Також включення опції стиснення не впливає на час відгуку.

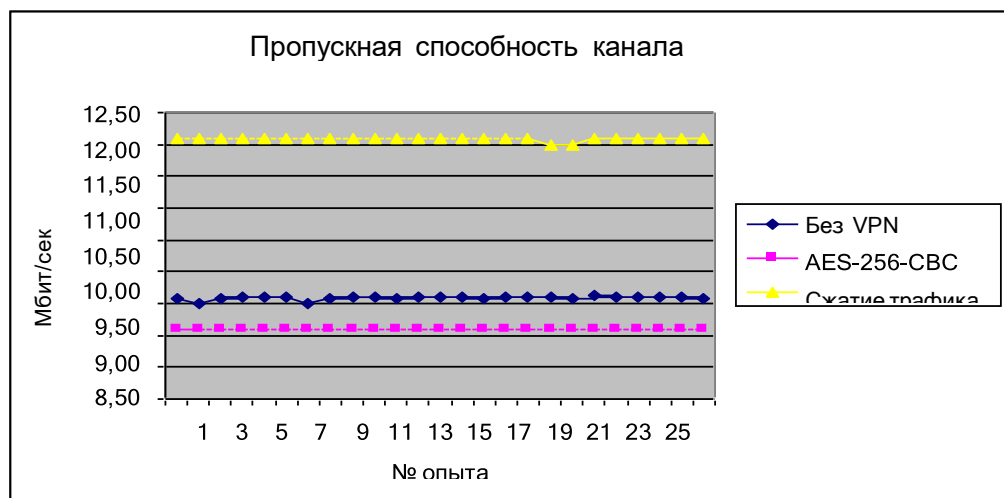

Рисунок 2.3 - Графіки пропускної здатності каналу

На рис. 2.3 представлені графіки пропускної здатності каналу, з яких можна зробити наступні висновки:

- При використанні створеного каналу VPN з шифруванням за допомогою ключа AES-256-CBC втрата в продуктивності 0,5 Мбіт /секунду, що склало 5,1% від каналу без використання VPN;
- При включенні стиснення шифрованого трафіку спостерігаємо приріст швидкості в 3 Мбіт/сек, що склало 32.9%.

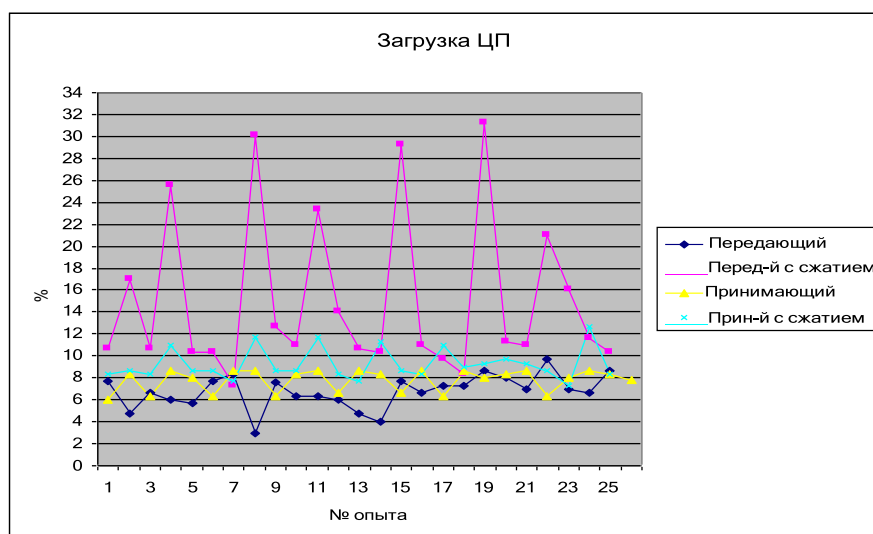

Рисунок 2.4 - Графіки завантаження ЦП

На рис. 2.4 представлені графіки завантаження ЦП на маршрутизаторах при використанні OpenVPN з шифруванням трафіку, при включеному і вимкненому стисненні. За середнім значенням завантаження, як і належало, найвищу навантаження дає шифрування трафіку з використанням стиснення - 14.992%.

Грунтуючись на отриманих графіках, зробимо оцінку продуктивності каналів VPN, побудованих за допомогою OpenVPN.

1. Критерій «Завантаження ЦП» при отриманих значеннях є несуттєвим, оскільки це маршрутизатор і інших процесів вимагають велике споживання ЦП;
2. Критерій «RTT» також є несуттєвим, оскільки різниця від часу відгуку при досліді без VPN виявилася найменше на 0,5 мс;

3. На графіках пропускної здатності каналів можна спостерігати падіння швидкості при використанні коштів VPN на 0,5 Мбіт/сек в середньому. В даний час це не є суттєвим, так як Інтернет-провайдери надають свої послуги на великих швидкостях, де таке падіння не буде грати великої ролі.

4. При використанні стиснення трафіку видно помітний приріст до пропускної здатності каналу, на 3 Мбіт/сек. Звичайно при цьому сильно зростає завантаження на ЦП, але як говорилося раніше, це не грає великої ролі. Підведемо підсумки. Створюючи захищену корпоративну мережу на основі технології OpenVPN, отримуємо одну загальну мережу на кілька офісів з шифрування переданих даних і приростом швидкості за рахунок стиснення трафіку з зручністю обміну інформацією. Технологія OpenVPN повністю виправдовує себе. Її використання веде до зростання продуктивності праці з інформацією по мережі. З мінусів виділяється деяка складність настройки і створення VPN мережі. З плюсів - кроссплатформеність.

Оцінка продуктивності при використанні технології SSH

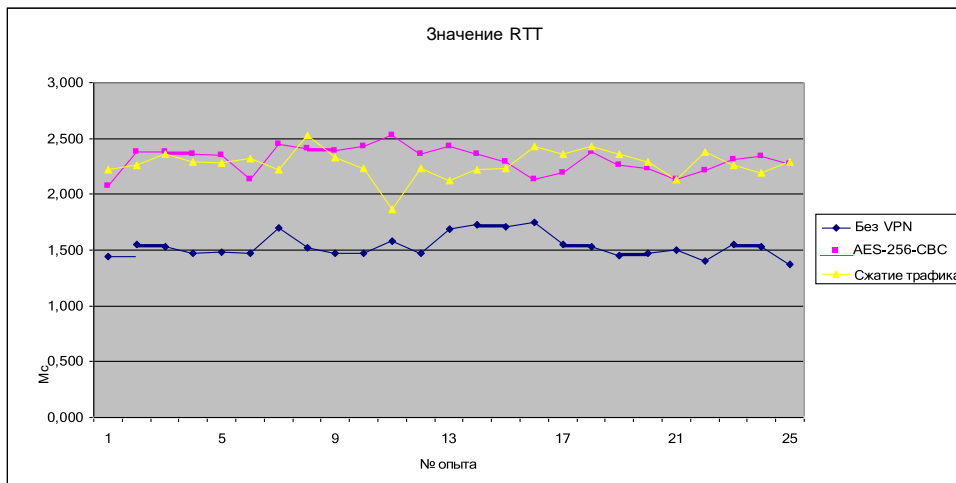

Рисунок 2.5 - Графіки значень RTT

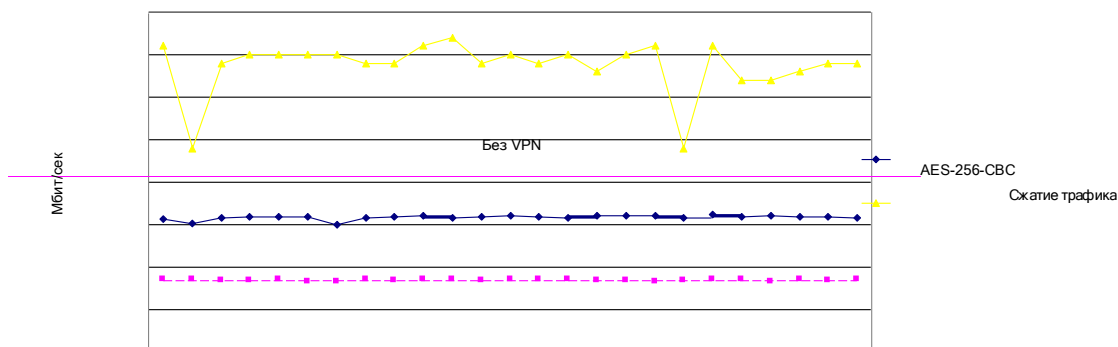
Для побудови графіків продуктивності каналу створеного за допомогою SSH будемо використовувати дані, отримані при тестуванні з додатка 2.

На рис. 2.5 представлені графіки, за якими можна судити про час відгуку при роботі ssh. В середньому час збільшилася на 0.8 мс. Це значення не є

критичним навіть для самих вибагливих програм.

На рис. 2.6 представлені графіки пропускної здатності каналу. Результати вийшли приблизно такими ж, що і при використанні OpenVPN.

Пропускная способность канала

№ опыта

Рисунок 2.6 - Графіки пропускної здатності каналу

2.3.2 Вибір між технологіями SSH і OpenVPN

Складемо порівняльну таблицю, опираючись на отримані дослідним шляхом дані.

Таблиця 2.2 - Порівняльна таблиця SSH і OpenVPN

	OpenVPN	SSH
Складність створення	Досить складна настройка. Складність настройки маршрутизації для декількох мереж, можливі труднощі з firewall.	Легка настройка, яка не потребує особливих знань. На все створення йде не більше 10 хвилин.

Масштабованість	Підключення ще однієї мережі або клієнта, тягне за собою зміну конфігураційних файлів на сервері і додавання їх на клієнта. За рахунок OpenVPN клієнта під Windows має перевагу перед SSH. Не вимагає навчання персоналу.	Для підключення ще однієї мережі потрібно повторити ті ж дії, що і при об'єднанні попередніх. Для підключення Windows комп'ютерів, потрібно одноразове навчання персоналу.
Продуктивність	За рахунок стиснення можна добитися відмінних результатів, що перевищують вихідну сполуку. Стиснення йде вибірково, тобто що стиснути можна - пропускається. Це зменшує навантаження на ЦП.	Продуктивність трохи нижче, ніж у OpenVPN. Стискається весь трафік – великі навантаження на ЦП.
Завантаження ЦП	В середньому не більше 15%	В середньому не більше 38%
Кросплатформеність	Так	Так
RTT	На 0,5 мс більше, ніж у вихідного з'єднання	На 0,8 мс більше, ніж у вихідного з'єднання
Документація	Маса документації на офіційному сайті. Численні форуми та обговорення.	Документація є в вбудованому довіднику. Інформації по налаштуванню поки що мало.
Доп. можливості	-	Створення ssh-тунелів.

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Лист

51

Впровадження в суц. мережа	Можуть бути проблеми з налаштуванням firewall'a.	Легке впровадження.
Захищеність	Шифрація 256 бітовим AES ключем	Шифрація 256 бітовим AES ключем
Поширеність	Лідуюча технологія створення VPN мереж.	Сам протокол ssh існує дуже давно, але створення ssh VPN мереж на сьогоднішній день зустрічається рідко.

Закінчення таблиці 2.2

Розглянувши всі плюси і мінуси, кращим рішенням буде використання обох технологій разом. Від SSH взяти SSH -тунелі, а від OpenVPN створення VPN мереж.

2.4 Висновки

Для реалізації технології OpenVPN, все об'єднуємо в одну корпоративну мережу, та будуємо захищені канали. Згадане з'єднання створене для кодуванням, яке необхідне у роботі між двома клієнськими машинами, VPN серверами для спільної роботи кількох клієнтів. З приводу реалізації на основі SSH технологій то вони бувають різноманітними Найпростішим та найшвидшим способом організації тунелю є маршрутизатор, який потрібно робити за допомогою кодового каналу по одному потрібному порту. Даний процес здійснюють для віддаленого керування комп'ютером і тунелювання TCP - з'єднань, для передачі файлів. SSH також дозволяє вибрати різноманітні види кодування, криптографічною безпекою протоколу SSH- який не є фіксований.

Отже, продуктивність при використанні стиснення трафіку зросла приблизно на 25%, але при цьому значно зросло навантаження на ЦП. З переваг

цієї технології хочеться виділити можливість створення ssh-тунелів по окремих портів, що за певних умов дає безліч плюсів, наприклад, можливість мати автоматичне включення резервного каналу, при відсутності зв'язку на одному з маршрутизаторів. Також потрібно відзначити простоту створення і налаштування VPN мережі, кроссплатформенність, висока надійність, легка масштабованість.

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		53

РОЗДІЛ 3 СТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСУ СИСТЕМ КОРПОРАТИВНОЇ МЕРЕЖІ

3.1 Спостереження за станом серверів та мережевого обладнання.Nagios

Nagios - гнучка система моніторингу роботи серверів. В основному її використовують для моніторингу великої кількості серверів. Nagios - це комп'ютерна система з відкритим вихідним кодом і програма моніторингу мережі. Він використовується для моніторингу, моніторингу стану обчислювальних вузлів і служб, повідомлення адміністраторів, якщо будь-які служби припиняють або відновлюють роботу. У нашому випадку, будемо стежити за маршрутизаторами, серверами і процесами, запущеними на них. Систему Nagios для зручності настройки поставимо на маршрутизатор colo.

Nagios включає в себе засоби стеження, а також web-інтерфейс для управління і перегляду поточного стану серверів. Тому крім установки самої системи, потрібно встановити web-сервер. Почнемо з установки необхідних компонентів:

```
# Встановлюємо компілятор мови C, його бібліотеки і графічні інструменти
colo> yum install gcc glibc glibc-common gd gd-devel# Встановлюємо web-сервер Apache
```

```
colo> yum install httpd
```

```
# Створюємо користувача і групу з правами яких буде працювати nagios
colo> useradd -m nagios
```

```
colo> groupadd nagcmd
```

```
# Створюємо пароль для користувача
colo> passwd nagios
```

```
# Додаємо nagios і apache в одну групу, щоб не було проблем з правами на запуск скриптів на web-сервері
```

```
colo>/usr/sbin/usermod -a -G nagcmd nagios colo>/usr/sbin/usermod -a -G nagcmd apache
```

Ставимо систему:

```
# Скачуємо останню версію системи і модулі до неї
```

```
colo> wget http://osdn.dl.sourceforge.net/sourceforge/nagios/nagios-3.2.1.tar.gz
```

```
colo> wget http://osdn.dl.sourceforge.net/sourceforge/nagiosplug/nagios-plugins-1.4.15.tar.gz
```

```
# Розпаковуємо архів, що скачав і переходимо в каталогcolo> tar xzf nagios-3.2.1.tar.gz
```

```
colo> cd nagios-3.2.1
```

```
# Конфігуруємо інсталяційний пакет і перевіряємо задоволення залежностей
```

```
colo> ./configure
```

```
# Якщо все добре, пройшло без помилок, збираємо пакет і встановлюємо
```

```
colo> make all
```

```
colo> make install colo> make install-init
```

```
colo> make install-config
```

```
colo> make install-commandmode
```

```
# Прописуємо настройки в Apachecolo> make install-webconf
```

```
# Проробляємо ті ж дії для додаткових модулівcolo> tar xzf nagios-plugins-1.4.11.tar.gz
```

```
colo> cd nagios-plugins-1.4.11colo> ./configure
```

```
colo> make
```

```
colo> make install
```

```
# Ставимо пароль на вхід в web-інтерфейс за допомогою утилітиhtpasswd
```

```
colo> htpasswd -c /usr/local/nagios/etc/htpasswd.users nagiosadmin#
```

Перевіряємо правильність конфігураційного файлу

```
colo> /usr/local/nagios/bin/nagios -v /usr/local/nagios/etc/nagios.cfg#
```

Якщо помилок і попереджень немає, запускаємо Nagios і Apache

```
colo> service nagios start
```

```
colo> service httpd restart
```

Перевірити те, що система запрацювала, можна зайшовши на web-інтерфейс: <http://ip.адрес.сервера/nagios>. У нашому випадку ip-адреса: 195.2.240.68. Якщо сервер Apache запущений і сайт системи nagios в конфігураційний файл прописаний вірно, то повинні побачити сторінку авторизації. Після введення зв'язки логін-пароль має відкритися сторінка вітання Nagios. Якщо з якоїсь причини цього не сталося, дивимося помилки в логах apache в каталозі/var/log/httpd.

Розглянемо навігаційне меню:

- Home - Сторінка вітання. Можна дізнатися про можливі оновлення системи;
- Documentation - Велика кількість документації по налаштуванню системи;
- Tactical Overview - Являє собою збір короткої інформації про об'єкти, за якими ведеться моніторинг;
- Map - Показує карту мережі, відзначаючи зеленим кольором працюють сервера і червоним відключені (рис. 3.1);
- Hosts - Показує стан кожного об'єкта, що спостерігається в окремо
- Services - Показує стан запущених процесів на серверах, а також RTT, кількість вільного місця, завантаження процесора і пам'яті (рис. 3.2);
- Event log - Звіти системи моніторингу.

Всі інші пункти меню є різновидами вищеперелічених, додаючи зручності перегляду інформації, наприклад розбита по групах.

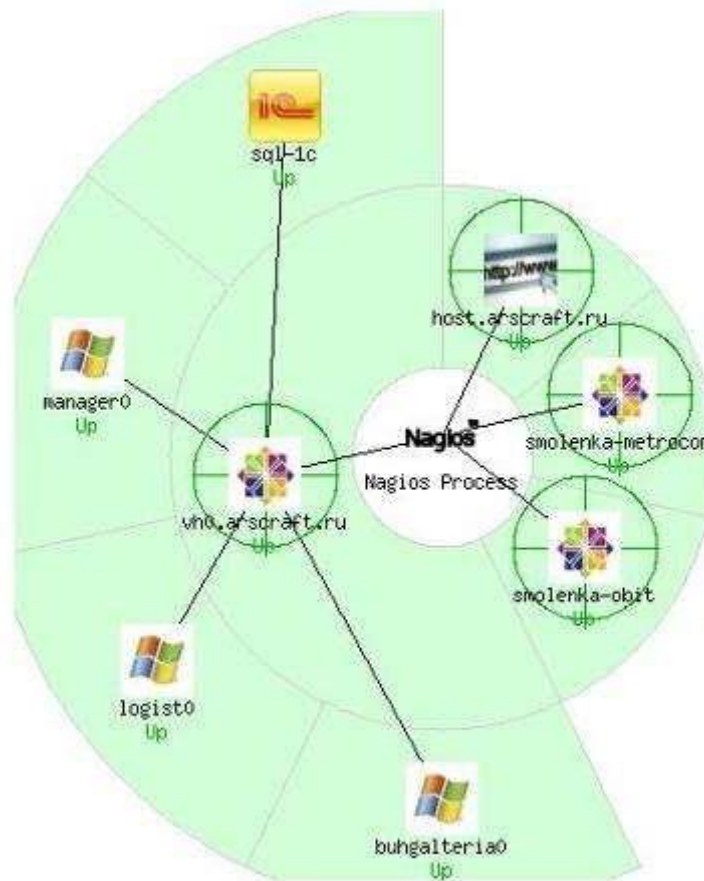

Рисунок 3.1 - Подання пункту меню Мар

sql-1c		C:\ Drive Space	OK	05-11-2011 01:13:53	1d 4h 12m 17s	c: - total: 80.01 Gb - used: 21.01 Gb (26%) -
		CPU Load	OK	05-11-2011 01:15:02	0d 11h 41m 8s	CPU Load 0% (5 min average)
		Memory Usage	OK	05-11-2011 01:14:15	24d 9h 40m 48s	Memory usage: total:17212.59 Mb - used: 154
		Recent	OK	05-11-2011 01:07:19	4d 1h 48m 51s	rgent.exe: Running
		SQL-Server	OK	05-11-2011 01:08:28	24d 9h 45m 17s	sqlservr.exe: Running
		Uptime	OK	05-11-2011 01:09:37	8d 2h 6m 33s	System Uptime - 0 day(s) 11 hour(s) 36 minut
vh0.arscraft.ru		Current Load	OK	05-11-2011 01:11:59	31d 10h 30m 8s	OK - load average: 0.00, 0.00, 0.00
		Current Users	OK	05-11-2011 01:13:08	31d 10h 36m 29s	USERS OK - 1 users currently logged in
		HTTP	WARNING	05-11-2011 01:14:17	31d 10h 35m 31s	HTTP WARNING: HTTP/1.1 403 Forbidden - 52
		PING	OK	05-11-2011 01:15:25	25d 8h 44m 29s	PING OK - Packet loss = 0%, RTA = 0.09 ms
		Root Partition	OK	05-11-2011 01:11:34	31d 10h 33m 33s	DISK OK - free space: / 66387 MB (95% inodi
		SSH	OK	05-11-2011 01:12:43	31d 10h 32m 35s	SSH OK - OpenSSH_4.3 (protocol 2.0)
		Swap Usage	OK	05-11-2011 01:12:06	31d 10h 31m 36s	SWAP OK - 100% free (509 MB out of 509 MI
		Total Processes	OK	05-11-2011 01:13:14	31d 10h 30m 37s	PROCS OK: 27 processes with STATE = RS2

Рисунок 3.2 - Подання пункту меню Services

Система моніторингу Nagios працює на декількох конфігураційних файлах, за допомогою яких настраюються методи спостереження і об'єкти, за якими стежимо. Розташовані ці файли в директорії/usr/local/nagios/etc.

Розглянемо їх докладніше:

1. nagios.cfg - Головний конфігураційний файл. У ньому описано, де лежать інші файли, оголошені змінні, налаштовується система логів, під яким користувачем працювати і т.д.;
2. commands.cfg - Файл, в якому описані команди для опитування серверів про їх працездатності, запущених процесів і т.д.;
3. contacts.cfg - Описано контакти, яким треба посилати оповіщення системи про збої на серверах;
4. groups.cfg - Описуються групи і сервера, які в них входять;
5. hosts.cfg - Описується шаблон у доданому обладнання. У ньому вказується період опитування серверів, час відсилення попереджень;
6. WindowsServer.cfg - Приклад опису Windows сервера;
7. LinuxServer.cfg - Приклад опису Linux сервера.

Опитування серверів йде по протолку SNMP (Simple Network Management Protocol - протокол легкого керування мережами). Для спостереження за Windows серверами, потрібно додатково поставити програму Nsclient ++.

```
Розглянемо приклад конфігураційного файлу Windows сервера:define host
{
# Використовуємо шаблон, створений заздалегідь use generic-host;
# Ім'я сервера host_name sql-1c;
# Альяс на ім'я (псевдонім)alias sql-1c;
```

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Лист

58

Вказуємо, чи є перед цим сервером ще один сервер. Це потрібно для
деревовидного уявлення мережі

parents vh0.arscraft.ru;# Ір адреса сервера

address 172.16.100.34; IP address of the host

Іконка для відображення в web-інтерфейсі. необов'язковий параметр
icon_image 1c.jpg

statusmap_image 1c.jpg

Додаткову інформацію про сервер можна записати тутnotes_url

http://vh0.arscraft.ru/nagios/notes/info-sql1c.txt

}

Оголошуємо сервіси, за якими будемо стежити. Так як це 1С і sql сервер,
будемо стежити за працездатністю цих процесів, а також за навантаженням на
процесор.

Стежимо за 1С процесомdefine service {

use generic-service host_name sql-1c service_description Ragent

check_command check_nt! PROCSTATE! -d SHOWALL -l ragent.exe

}

Стежимо за sql процесомdefine service {

use generic-service host_name sql-1c

service_description SQL-Server

check_command check_nt! PROCSTATE! -d SHOWALL -l sqlservr.exe

}

Стежимо за навантаженням на процесорdefine service {

use generic-service host_name sql-1c service_description CPU Load

check_command check_nt! CPULOAD! -l 5,80,90

}

Додавання Linux-сервера нічим не відрізняється від Windows. Далі додаємо
файли серверів, за якими будемо стежити, і перевіряємо всі конфігураційні файли
на правильність командою [14]:

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Лист

59

- Надсилання повідомлення при виникненні проблем із хостом або службою (SMS, поштою або будь-яким іншим способом, який визначає користувач через модуль системи)

- Змога визначати обробники подій, що відбулися із хостами або службами для попереджувального вирішення проблем;

- Автоматичне обертання файлів журналів;

- Змога організації загальної роботи кількох систем моніторингу для збільшення надійності та формування розподіленої системи моніторингу;

- Включає утиліту nagiosstats, яка відображає загальне зведення по всіх хостах, за якими ведеться моніторинг.

Переваги використання системи Nagios для моніторингу за корпоративною мережею незаперечні. Системний адміністратор завжди буде в курсі стану серверів і в найкоротші терміни зможе попередити або усунути проблему. Установка і настройка для обслуговуючого персоналу не повинна бути складною.

3.1 Спостереження за продуктивністю серверів. Cacti

Cacti - open-source веб-додаток, система дозволяє будувати графіки за допомогою RRDtool. Cacti збирають статистику за певні проміжки часу і дозволяють відображати їх графічно. Більшість стандартних шаблонів використовуються для відображення статистики завантаження процесора, виділення оперативної пам'яті, кількість запущених процесів, використання дискових ресурсів, використання вхідного/вихідного трафіку.

Ця система допоможе дізнатися, коли на серверах бувають піки навантаження, використання ресурсів серверів протягом дня, тижня, місяця. Проаналізувавши отримані графіки, можна говорити про можливу необхідність upgrad'a сервера і оптимізації робіт в пікові години для зниження навантаження.

Встановлювати і налаштовувати систему будемо на маршрутизатор сою. Система Cacti вимагає великої кількості додаткового ПЗ. Веб-сервер у нас фільтром, і цей пункт пропускаємо і починаємо установку:

```
# Встановлюємо додаткове ПО: Mysql, php, perl і бібліотеки для них
colo> yum install mysql mysql-server mysql-devel httpd httpd-devel php php-
mysql php-gd phpimap
php-ldap php-odbc php-pear php-xml php-xmlrpc php-mcrypt curl curl-develperl-
lib libxml2 php-mbstring phpmysqladmin

# Запускаємо mysql. Одночасно відбувається його конфігурація
colo> service mysqld start

Переходимо до установки Cacti:

# Встановимо залежності потрібні Cacti
colo> yum install -y net-snmp net-snmp-utils rrdtool php-snmp

# Додаємо в автозавантаження і запустимо сервіс SNMP colo> chkconfig
snmpd on

colo> service snmpd start

# Скачуємо пакети Cacti:
colo> wget www.cacti.net/downloads/cacti-0.8.7g.tar.gz
colo> wget www.cacti.net/downloads/pia/cacti-plugin-0.8.7g-PA-v2.9.tar.gz#

Разархівуємо їх
colo> tar -xzf cacti-0.8.7g.tar.gz
colo> tar -xzf cacti-plugin-0.8.7g-PA-v2.9.tar.gz

# Створюємо робочу папку Cacti на сервері
colo> mkdir /var/www/cacti

# Копіюємо вміст розпакованої папки Cacti в робочу папку Cacti
colo> cp -rf cacti-0.8.7g/*/var/www/cacti/

# Створюємо в системі користувача для Cacti і дамо йому відповідні
права
colo> useradd -c CactiUser -d /var/www/cacti -s /sbin/nologin cactiuser
colo> chown -R cactiuser/var/www/cacti/log/var/www/cacti/rra

# Створюємо базу даних для Cacti з привілеями для cactiuser:
colo> mysql -u root -p

Enter password:
```

Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g. Your MySQL connection id is 55

Server version: 5.0.77 Source distribution

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the buffer. mysql> create database cacti;

mysql> GRANT ALL ON cacti. * TO cactiuser @ localhost IDENTIFIEDBY 'password';

mysql> flush privileges;mysql> quit

Імпортуємо структуру Cacti в її базу

colo> mysql -u cactiuser -p cacti </var/www/cacti/cacti.sql Enter password: (password)

Налаштовуємо доступ Cacti в її базу даних colo> nano /var/www/cacti/include/config.php

\$ Database_type = "mysql";

\$ Database_default = "cacti";

\$ Database_hostname = "localhost";

\$ Database_username = "cactiuser";

\$ Database_password = "password";

\$ Database_port = "3306";

#Переходимо в робочу директорію Cacti і встановлюємо фіксиофіційними патчами

colo> cd / var / www / cacti

colo>get

www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/data_source_deactivate.patch

colo> wget www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/graph_list_view.patch

colo> wget www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/html_output.patch

colo>wget

www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/ldap_group_authentication.patch

colo>wget

```

www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/script_server_command_line_parse.pat
ch
colo> wget www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/ping.patch
colo> wget www.cacti.net/downloads/patches/0.8.7g/poller_interval.patchcolo>
patch -p1 -N <data_source_deactivate.patch
colo> patch -p1 -N <graph_list_view.patchcolo> patch -p1 -N
<html_output.patch
colo> patch -p1 -N <ldap_group_authentication.patch
colo> patch -p1 -N <script_server_command_line_parse.patchcolo> patch -p1 -
N <ping.patch
colo> patch -p1 -N <poller_interval.patch
# Створюємо cacti.conf з наступним змістом, щоб включити вебдоступ
colo> nano /etc/httpd/conf.d/cacti.conf
Alias / cacti / var / www / cacti
<Directory / var / www / cacti />DirectoryIndex index.php Options -Indexes
AllowOverride all order deny, allowdeny from all allow from 192.168.1.0/24 (you can
do it like "allow from all")
AddType application / x-httpd-php.phpphp_flag magic_quotes_gpc on php_flag
track_vars on
</ Directory>
# Перезавантажуємо веб-сервер Апачcolo> service httpd restart
# Створюємо завдання Cron для Cacticololo> nano /etc/cron.d/cacti
* / 5 * * * * cactiuser php /var/www/cacti/poller.php> / dev / null 2> & 1
З цього моменту можна, можливо почати використовувати базову
інсталяцію Cacti. Додавлення серверів, за якими будемо стежити, здійснюється
через веб-інтерфейс, доступний за адресою: http:
//ip.адрес.сервера/cacti. Але спочатку потрібно поставити на відслідковують
сервера пакет snmp і переписати конфігураційний файл доступу
/etc/snmp/snmpd.conf:

```

```

syslocation Test.syscontact INF <sysadmin@arscraft.ru># sec.name source
community (password)
com2sec Mybox localhost public com2sec cacti ip.адреса.сервера public
com2sec Outside default public
# group.name sec.model sec.namegroup RWGroup v2c Mybox group ROGroup
v1 cacti
group ROGroup v2c cactigroup Others v2c Outsideview all included.1 80
view system included system fe
# context sec.model sec.level prefix read write notifaccess ROGroup "" any
noauth exact all none none access RWGroup "" v2c noauth exact all all all
access Others "" v2c noauth exact system none all

```

приклад одержаних графіків представлені на малюнках 3.3, 3.4, 3.5, 3.6

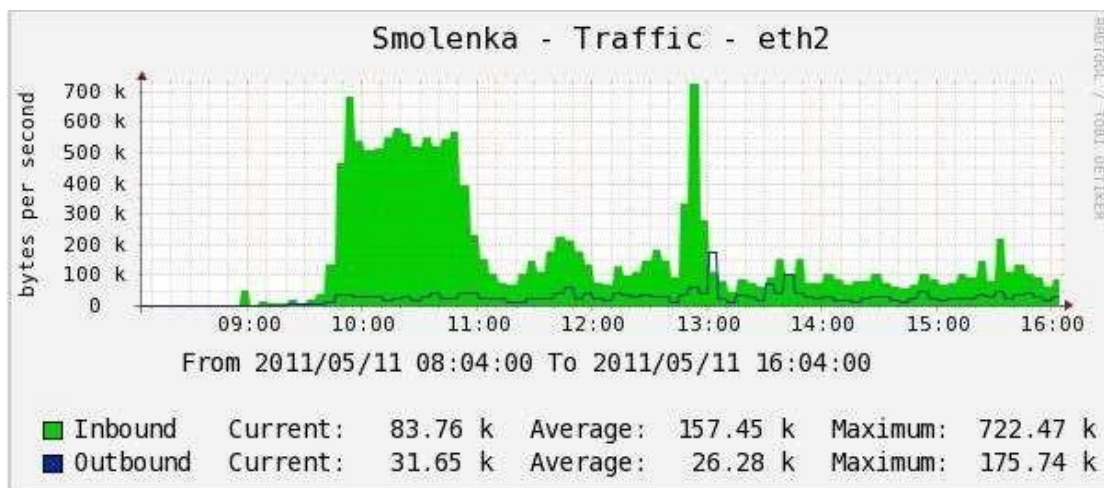

Рисунок 3.3 - Графік використання Інтернет-каналу

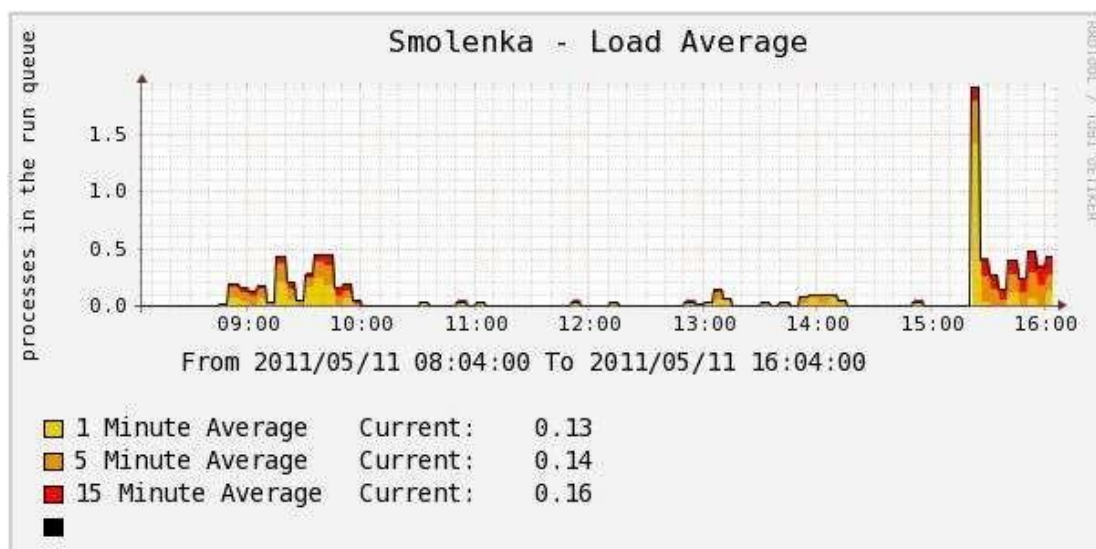

Рисунок 3.4 - Графік середнього завантаження процесора

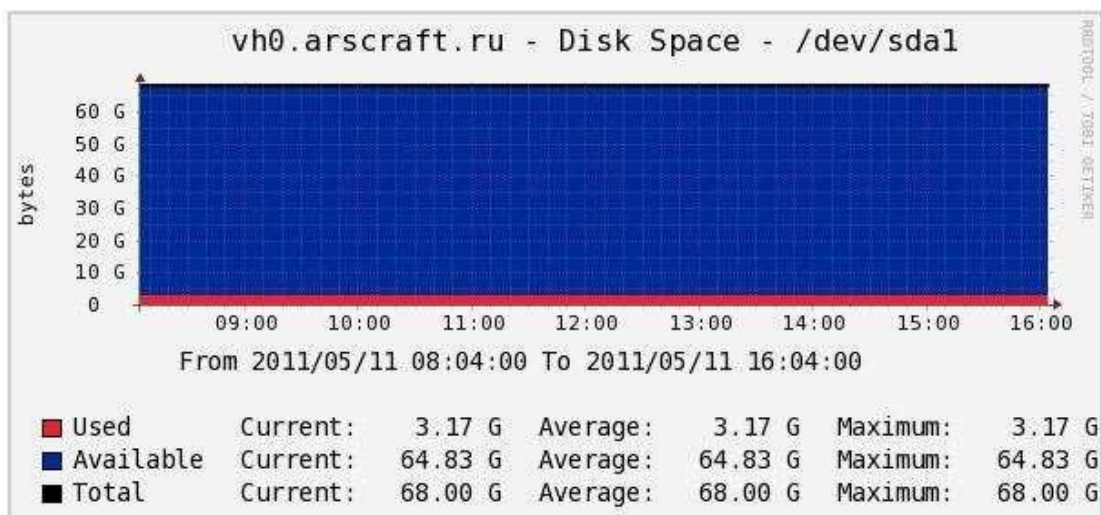

Рисунок 3.5 - Графік використання дискового простору

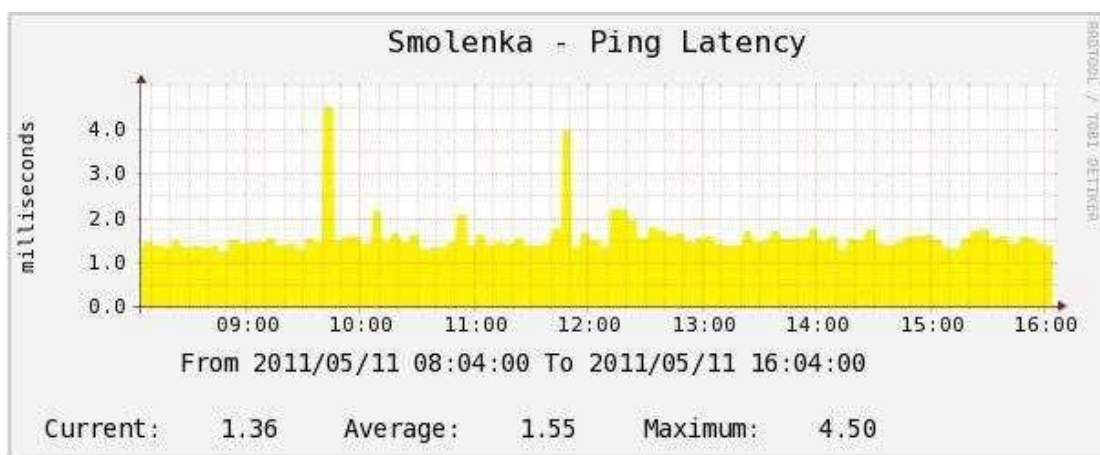

Рисунок 3.6 - Графік відгуку сервера (RTT)

3.2 Фільтрація і аналіз трафіку корпоративної мережі

3.2.1 Проху сервер

Часто в фірмах, на підприємствах, де робочий персонал має доступ до мережі Інтернет, необхідна фільтрація вхідного трафіку. Потрібно це з двох простих причин:

1. Найбільш поширений спосіб потрапляння шкідливих програм на комп'ютер відбувається при перегляді веб-сторінок сумнівного контенту, перегляді банерів і скачуванні різного софту;

2. Один з найбільш частих вимог керівництва організації, є обмеження доступу на розважальні сайти і соціальні мережі.

Щоб здійснювати фільтрацію, потрібно щоб весь http трафік проходив через спеціальний проху сервер.

Проху сервер-це служба в комп'ютерній мережі, яка дозволяє клієнтам робити непрямі запити до інакших служб мережі. В першу чергу клієнт під'єднується до проху-сервера і запитує будь-який ресурс (наприклад, електронну пошта), який знаходиться на інакшому сервері. Потім проху-сервер або під'єднується до зазначеного сервера і витягує з нього ресурс, або повертає зі свого власного кешу ресурс (тоді, коли у проху-сервера наявний власний кеш). У окремих випадках запит клієнта або відгук сервера, проху-сервер буде змінювати для будь-якої мети. Крім того, проху-сервер надає дозвіл на захист клієнтського комп'ютера від певних атак мережі і надає допомогу в підтримці анонімності клієнтів.

Реалізувати перекидання запитів на проху-сервер можна двома шляхами:

1. Явно вказати в браузері адресу проху-сервера (не рекомендується через незручності перемикання в разі падіння сервера);
2. Пересилати весь трафік, що прийшов на порти 80, 8080 маршрутизатора на проху-сервер за допомогою правил і P tables.

У дипломі я буду використовувати другий метод. Проху-сервер будемо встановлювати на маршрутизатор сою. Як ПО встановимо проху-сервер SQUID.[4]

Squid - програмний пакет, який реалізує функцію кешуючого проху-сервера для протоколів HTTP, FTP, Gopher і (в разі відповідних налаштувань) HTTPS. Розроблено співтовариством як програма з відкритим вихідним кодом (поширюється відповідно до GNU GPL). Всі запити виконує як один Неблокована процес введення/виводу.

Установка проводиться з стандартного сховища однією командою:

```
col0> yum install squid
```

Після першої установки необхідно проинициализировать кеш:

```
colo> squid -z
```

Переходимо до налаштування. Потрібно вирішити наступне завдання - закрити доступ на розважальні сайти і соціальні мережі, закрити доступ на скачку *.exe, *.sys, *.bat, *.sys, *.mp3, *.avi, *.mp4, *.mov файлів.

Основна конфігурація проху-сервера знаходиться в файлі/etc/squid/squid.conf. Відредагуємо його під нашу задачу:

```
# Вказуємо порт на якому будемо слухати запити, і вказуємо тип Проху «прозорий», тому що пересилаємо пакети засобами маршрутизатора
http_port 3128
transparent
```

```
# ACL (Access Control List - список контролю доступу) - визначає, хто або що може отримувати доступ до певного об'єкта і які дії заборонені або дозволені цим суб'єктом виконувати над об'єктом. Використовуючи acl, характеризуємо об'єкти, які будемо використовувати.
```

```
# Описуємо об'єкти і створюємо правила доступу до них
acl all src
0.0.0.0/0.0.0.0
```

```
acl manager proto cache_object
```

```
acl localhost src 127.0.0.1/255.255.255.255
acl to_localhost dst 127.0.0.0/8
```

```
acl SSL_ports port 443
```

```
acl Safe_ports port 80 # http
acl Safe_ports port 21 # ftp
acl Safe_ports port 443
```

```
# https
```

```
acl Safe_ports port 70 # gopher
acl Safe_ports port 210 # wais
```

```
acl Safe_ports port 1025-65535 # unregistered ports
acl Safe_ports port 280 #
```

```
http-mgmt
```

```
acl Safe_ports port 488 # gss-http
acl Safe_ports port 591 # filemaker
```

```
acl Safe_ports port 777 # multiling
httpacl CONNECT method CONNECT
```

```
http_access allow manager localhost
```

```
http_access deny manager http_access deny! Safe_ports
http_access deny CONNECT! SSL_ports
# Описуємо нашу локальну мережу acl localnet src 172.16.100.0/24
# Описуємо файл, в якому записані розширення заборонених типів файлів
acl banfiles urlpath_regex -i "/etc/squid/include/permblock.files.acl"
# Описуємо файл, в якому записаний список сайтів, заборонених до
перегляду
acl banurl dstdomain -i "/etc/squid/include/permblock.url.acl"
# Створюємо список для аудіо та відео контенту за допомогою mime acl
banvideo rep_mime_type content-type audioacl banvideo
rep_mime_type content-type video
# Забороняємо доступ з мережі до заборонених типам файлів, сайтам
контенту.
http_access deny localnet banfiles http_access deny localnet banurl
http_reply_access deny all banvideo

# Дозволяємо доступ мережі для всього іншого трафіку http_access allow
localnet
# Для всіх інших забороняємо все http_access deny all
Не забудь залишити права для адміністратора, додавши потрібну ас запис.
Розглянемо файли із заборонними списками:
Permblock.files.acl:
\.Exe $
\.Msi $
\.Bat $
```

\.Sys \$ Permblock.url.acl:

.vkontakte.ru

.odnoklassniki.ru

.durov.ru

.vk.ru

.youtube

.rutube

...

Залишилося перенаправити запити з 80, 8080 портів на 3128. Додаємо в ланцюжок iptables наступне правило:

```
$ Fw -t nat -A PREROUTING -p tcp -m multiport --dport 80,8080 -i eth1 -j DNAT --to 127.0.0.1:3128
```

Тепер трафік йде через проху-сервер з фільтрацією. Також за допомогою Проху-сервера при необхідності можна створювати ліміти по споживанню трафіку, працювати за розкладом і замінювати рекламні банери на web- сторінках на свої.

3.2.2 Аналізатор логів Проху сервера

Ще однією з частих завдань є аналіз трафіку з двох причин:

1. Спостереження за діяльністю співробітника. Запобігання порушення дисципліни і правил роботи в компанії;
2. Створення лімітів на трафік, для зниження витрат компанії.

Проху-сервер Squid при проходженні трафіку записує всю інформацію (звідки запит, що запитують, час, розмір і т.д.) в log файл. Залишається лише проаналізувати його і вивести інформацію в зручному для людини вигляді.

Приклад лога проху-сервера Squid:

```
1305189384.038 340 84.52.97.69 TCP_MISS/200 33232 GET
```

http://www.banius.ru/manager/zakaz/ shop6 DIRECT/77.222.42.202 text/html
1305189384.369 147 84.52.97.69 TCP_MISS/200 7306 GET

http://www.banius.ru/manager/modules/ms/images/li.gifshop6DIRECT/77.222.
42.202 text / html

1305189448.705 1001 195.239.137.178 TCP_MISS / 200 1363 POST

http://mail.google.com/a/banius.ru/? shop7 DIRECT / 74.125.79.18 text /
javascript1305189550.826 243750 195.239.137.178 TCP_MISS / 200 638 GET

http://mail.google.com/a/banius.ru/channel/bind? shop7 DIRECT /
74.125.79.18text / plain

Аналізувати трафік будемо спеціальним безкоштовним ПО LightSquid.

Всі необхідні компоненти (Perl, Gd, httpd) вже були встановлені раніше,
тому переходимо безпосередньо до встановлення LightSquid:

Беремо з сайту <http://lightsquid.sourceforge.net/> останню версію програми
версії 1.8.

```
# Разархівуємо скачав архів у каталог/var/www/html/colo>tar -xzf  
lightsquid-1.8.tgz
```

```
colo>cd lightsquid-1.8
```

```
# Даємо права на виконання скриптівcolo>chmod+x*.cgi
```

```
colo>chmod+x*.pl
```

```
colo>chown-R apache: apache*
```

```
# Вносимо зміни в файл конфігурації Apache/etc/httpd/conf/httpd.conf  
Alias/lightsquid"/usr/local/www/lightsquid-1.8"
```

```
<Directory"/var/www/html/lightsquid-1.8">AddHandler cgi-script.cgi
```

```
AllowOverride All
```

```
</ Directory>
```

```
# Перезавантажуємо web-сервер для застосування змінcolo> service httpd  
restart
```

```
# Переходимо в каталог з розпакованим lightsquid
```

```
colo>cd/var/www/html/lightsquid-1.8
```

Перевіряємо на правильність файл конфігурації. Якщо видає помилки, швидше за все неправильно написані шляхи до потрібних програмі каталогів. Виправити це можна в файлі lightsquid.cfg

```
colo>./check-setup.pl
```

Якщо помилок немає, то додаємо завдання аналізу трафіку щопівгодини в cron

```
colo>crontab-e
```

```
*/55 * * * */var/www/html/lightsquid-1.8/lightparser.pl
```

На цьому установка закінчена. При необхідності, є можливість занести адреси, з яких йде трафік, в групи і дати їм імена.

Перевірити роботу можна за адресою <http://ip.адрес.сервера/lightsquid>. Приклад роботи аналізатора трафіку представлений на малюнках 3.7, 3.8, 3.9.

Отчёт по использованию интернета, прокси-сервер Squid.

Дата: 06 Май 2011 (Обновлено :: 11:30 :: 12 Май 2011)

Популярные сайты (отчёт)

Кто скачал БОЛЬШИЕ файлы (отчёт)

№	Время	Пользователь	Ф.И.О	Соединений	Байт	%	Группа
1		sauna	sauna user name	20 558	150.8 М	90.2%	01. sauna
2		baltsib	baltsib user name	1 880	12.0 М	7.1%	03. baltsib
3		banius	banius user name	74	4.3 М	2.5%	02. banius

Рисунок 3.7 - Приклад звіту LightSquid

Всего		150.8 М			
№	Посещённые сайты	Соединений	Байт	Итого	%
1	www.mail.ru	4 181	36.2 М	36.2 М	24.0%
2	www.sbrf.ru	1 197	12.5 М	48.7 М	8.2%
3	www.volochkova.ru	374	7.0 М	55.6 М	4.6%
4	www.semozer.ru	151	4.6 М	60.3 М	3.0%
5	www.kleo.ru	262	3.7 М	64.0 М	2.4%

Рисунок 3.8 - Відвідані сайти

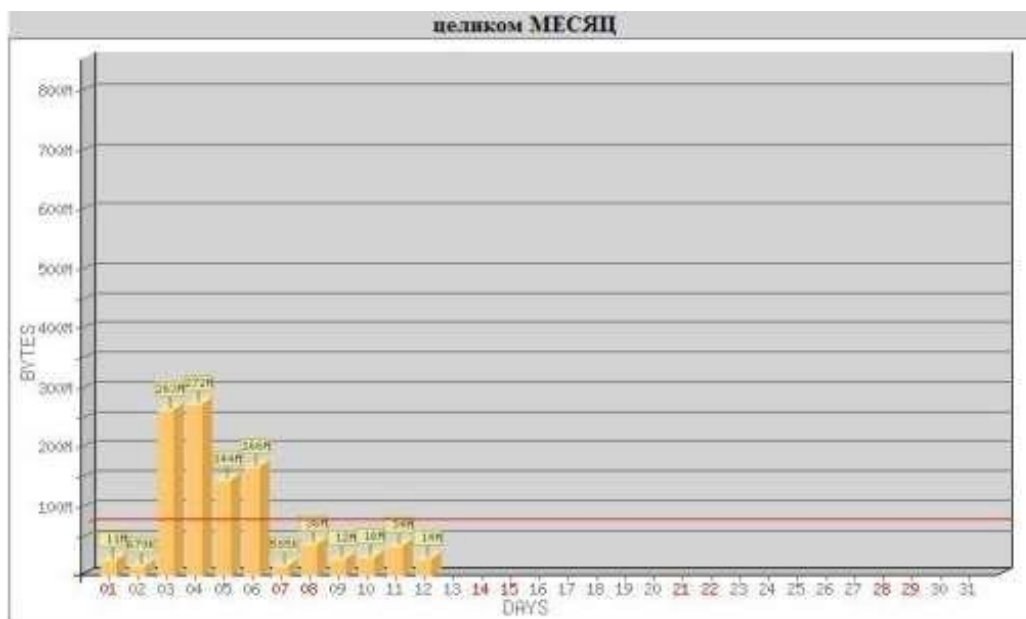

Рисунок 3.9 - Графік по використанню трафіку по днях

3.3 Облік трафіку корпоративної мережі. Розробка web інтерфейсу

Якщо стеження за діяльністю співробітника можна реалізувати засобами аналізу http трафіку, то завдання підрахунку трафіку вирішується тільки частково, так як вважається тільки http трафік.

Часто провайдери надають приватним особам і організаціям доступ в мережу Інтернет не безлімітний, а трафіковий, тобто накладають обмеження на кількість скачаних і відданих даних. За перевищення трафіку припадатиме сильно переплачувати. Тому моніторинг за трафіком є важливим завданням.

Є безліч білінгових систем, які включають в себе функцію підрахунку трафіку, але там надто багато не потрібних нам можливостей і функцій. Існує програма IPcad, яка може допомогти вирішити задачу.

IPcad (Cisco IP accounting simulator) - це програма для обліку трафіку, яка може вести підрахунок декількома механізмами, наприклад через інтерфейси VRF, librcap і iptables. Є один недолік: результати виводяться прямо в консоль, без будь-якої фільтрації. Тому до пакету IPcad потрібно доопрацювати інтерфейс.

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

Почнемо з установки IPcad:

```
router> wget http://lionet.info/soft/ipcad-3.6.6.tar.gz
```

```
# Розпаковуємо архів і переходимо в каталог  
router> tar -xvzf ipcad-3.6.6.tar.gz
```

```
router> cd ipcad-3.6.6
```

```
# Конфігуруємо пакет  
router> ./configure
```

```
# Збираємо і встановлюємо пакет  
router> make
```

```
router> make install
```

```
# Переробляємо конфігураційний файл під свої потреби  
router> nano /usr/local/etc/ipcad.conf
```

```
# Вказуємо не розбирати трафік по портам. Ця опція сильно навантажує маршрутизатор
```

```
capture-ports disable;
```

```
# Вказуємо, який інтерфейс слухати  
interface eth1;
```

```
# Налаштування програми за замовчуванням  
netflow export version 5;
```

```
netflow export destination 127.0.0.1 9998;pidfile = /var/run/ipcad.pid;
```

```
dumpfile = ipcad.dump;buffers = 64k;
```

```
# Розділяти статистику по кожному IP-адресою для підмережі 192.168.23.0/24.
```

```
# «Aggregate 192.168.0.0/24» вказує іпсід діапазон адрес мережі.
```

```
# «Strip 32» означає, що в статистику необхідно заносити всі 32 біта адреси, що належить даному адресного діапазону
```

```
aggregate 192.168.23.0/24 strip 32;
```

```
# Описуємо політики доступу до статистики іпсід. root може повністю управляти (робити backup, переглядати і змінювати таблиці підрахунку). Всі інші можуть лише переглядати статистику.
```

```
rsh enable at 127.0.0.1; rsh root@127.0.0.1 admin;
```

```
rsh root@127.0.0.1 backup;rsh root@127.0.0.1;
```

```
rsh 127.0.0.1 view-only;
```

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Лист

75

```
# "Час життя" і тайм-аут IP пакета.rsh ttl = 3;
```

```
rsh timeout = 30;
```

Опція 'memory_limit задає кількість пам'яті для зберігання вмісту одного потоку даних.

```
memory_limit = 10m;
```

Для отримання статистики запускаємо програму:

```
colo>/usr/local/bin/ipcad -rds colo> rsh localhost show ip accounting
```

Отримаємо висновок в консоль:

...

```
192.168.23.14 83.156.177.10 1 131
```

```
178.67.60.119 192.168.23.14 1 305
```

```
192.168.23.14 202.152.243.92 1 131
```

```
192.168.23.14 178.67.60.119 1 131
```

```
192.168.23.14 77.77.44.16 1 131
```

```
192.168.23.196 192.168.23.201 2873 186687
```

```
192.168.23.201 192.168.23.196 4274 3838143
```

```
Accounting data age is 4 Accounting data age exact 269 Accounting data saved  
1305215070
```

```
Interface eth1: received 375320822, 5 m average 41518 bytes/sec, 60  
pkts/secFlow entries made: 569 NetFlow cached flows: 27
```

```
Memory usage: 0% (63728 from 10485760)Free slots for rsh clients: 9
```

```
IPCAD uptime is 49 days 51 minutes
```

Такий результат не всім буде зрозумілий, та й запускати програму вручну не найзручніший спосіб підраховувати трафік. Для вирішення цієї проблеми потрібно створити зручний веб-інтерфейс. Всю інформацію про трафік будемо заносити в базу даних СУБД MySQL. Створюємо базу даних stat і потрібні нам таблиці (users, download, upload, tmp), в які будемо записувати статистику.

Створимо скрипт "stat.sh", який буде запускати команду отримання статистики і записувати результат в файл, а потім запускати скрипт "collect.pl", що відповідає за додавання інформації в базу даних.

Скрипт stats.sh:

```
#!/Bin/bash
```

```
rsh 127.0.0.1 clear ip accounting>/dev/null
```

```
rsh 127.0.0.1 show ip accounting checkpoint>/tmp/ipcad.stat
```

```
/usr/local/etc/collect.plrm/tmp/ipcad.stat
```

Частина скрипта collect.pl:

```
#!/Usr/bin/perluse DBI;
```

```
#Логін: Пароль
```

```
$ Dbuser = "root";
```

```
$ Dbpassword = "password";
```

```
dbh = DBI-> connect ("DBI: mysql: stat: localhost", $ dbuser, $ dbpassword)or  
die "can not connect to database", $ dbh-> errstr, _____LINE__;
```

```
open (FIL, "/tmp/ipcad.stat") || die;while ($ line = <FIL>) {
```

```
@mass = split ( "", $ line);
```

```
$ Dbh -> do ("INSERT INTO`tmp`(`id`, `date`, `time`, `src`, `srcp`, `dst`,
```

```
`dstp`, ` bytes`, `proto`, ` class`) VALUES (" , CURDATE (), CURTIME () $
```

```
}
```

```
close (FIL);
```

Скрипт stat.sh потрібно запускати кожні 20-25 хвилин, тому додаємо завдання в cron:

```
router> crontab -e
```

```
0,20,40,55 * * * */usr/local/etc/stat
```

Тепрь всі потрібні дані знаходяться в базі даних, залишилося тільки витягнути їх на сайт. Для цього розробляємо кілька web-сторінок. Код головної сторінки index.php знаходиться в додатку 3.

В результаті отримуємо систему підрахунку трафіку в зручному табличному вигляді (рис. 3.10), з наступними можливостями:

- Облік будь-якого трафіку для кожного користувача окремо;
- Встановлення ліміту трафіку, при перевищенні якого на пошту системному адміністратору приходить повідомлення.

Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата

КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ

Лист

77

IP	Downloads(MB)	Uploads(MB)	Online
192.168.23.40	53	17	●
192.168.23.38	63	8	●
192.168.23.41	67	21	●
192.168.23.234	492	17	●
192.168.23.32	151	10	●
192.168.1.255	0	0	●
192.168.23.14	44	10	●
192.168.23.174	274	58	●
192.168.23.194	292	21	●
192.168.23.17	2	0	●
192.168.23.16	53	5	●
192.168.23.13	14	5	●
192.168.23.12	48	14	●
192.168.23.15	61	7	●
192.168.23.39	100	8	●
192.168.23.183	27	2	●
192.168.23.217	1289	32	●

Рисунок 3.10 - Таблиця використання Інтернет трафіку

3.4 Висновки

Під час спостереження за станом серверів та мережевого обладнання Nagios, я дізналась, що даний прилад застосовують для безперервного спостереження за довкіллям та суспільством, результати якого служать для обґрунтування організаційних рішень потреб безпеки людей та об'єктів економіки. Системний адміністратор завжди повідомлений станом серверів і в короткостроковий термін попереджає та ліквідує проблему.

Слідкуючи за продуктивністю серверів Cacti, я краще ознайомилась з даним веб-додатком та дізналась, що за допомогою RRDtool можна будувати різні графіки. Даний додаток збирає інформацію та показники за певні проміжки часу і відтворює їх на графіку.

За допомогою цієї системи, ми можемо дізнатись, коли на сервери бувають піки та перевантаження, застосування ресурсів серверів протягом доби, неділі, місяця.

Прoxy сервер - це комп'ютерна програма, що дозволяє суспільстві виконувати не прямі звертання до мережевих сервісів, також надає захист від нападів мережі та надавати анонімність клієнтів.

Облік трафіку корпоративної мережі є дуже важливим, так як в більшості випадків доступ в інтернет не обмежений лімітом тобто нелімітований, а трафіковий, тоді накладають обмеження скачаних і відданих даних, за перевищення підключення доведеться багато переплачувати.

ВИСНОВКИ

В результаті виконання дипломної роботи отримані наступні результати:

1. Побудована захищена корпоративна мережа на основі VPN, використовуючи технології OpenVPN і SSH;
2. Розглянуто методи організації VPN мереж: клієнт-серверний, тунелювання, точка-точка;
3. Отримано табличні значення пропускної здатності захищених інтернет каналів для технологій OpenVPN і SSH. Дана практична оцінка продуктивності цих каналів створеної корпоративної мережі. Отримані результати дозволяють зробити загальний висновок: при побудові корпоративної мережі доцільно використовувати обидві технології - за допомогою OpenVPN створювати захищені мережі, за допомогою SSH - ssh- тунелі і створення підключень для адміністрування;
4. Розглянуто рішення для моніторингу корпоративної мережі: Nagios, Cacti, Ircad, LightSquid. Зроблено висновок про використання цих рішень в одному комплексі;
5. З метою фільтрації трафіку і стеження за діяльністю персоналу встановлено, налаштований і введений в роботу проху-сервер;
6. Введено в експлуатацію систему моніторингу, що складається з розглянутих в роботі компонентів: Nagios, Cacti, Ircad, LightSquid;
7. Розроблено web-інтерфейс для системи обліку трафіку.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Астахова, И.Ф. Компьютерные науки. Деревья, операционные системы, сети / И.Ф. Астахова и др. - М.: Физматлит, 2013. - 88 с.
2. Кузин, А.В. Компьютерные сети: Учебное пособие / А.В. Кузин, Д.А. Кузин. - М.: Форум, 2018. - 704 с.
3. Максимов, Н.В. Компьютерные сети: Учебное пособие / Н.В. Максимов, И.И. Попов. - М.: Форум, 2017. - 320 с.
4. Новожилов, Е.О. Компьютерные сети / Е.О. Новожилов. - М.: Academia, 2016. - 352 с.
5. Олифер, В.Г. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы: Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения / В.Г. Олифер, Н.А. Олифер.. - СПб.: Питер, 2013. - 944 с.
6. Соколов, А.В. Захист інформації в розподілених корпоративних мережах і системах / А.В. Соколов, В.Ф. Шаньгін – М.: ДМК Пресс, 2002. - 656с.
7. Таненбаум, Э.С. Компьютерные сети / Э.С. Таненбаум, Д. Уэзеролл. - СПб.: Питер, 2018. - 512 с.
8. Олег Колесников, Брайан Хетч. LINUX. Створення віртуальних приватних мереж (VPN) - Видавництво "КУДИЦ-ОБРАЗ" 2002 р - 464 с.
9. Шубин, В. И. Беспроводные сети передачи данных / В.И. Шубин, О.С. Красильникова. – М.: Вузовская книга, 2013. – 104 с.
10. Персональный компьютер и Интернет. Пособие для начинающих пользователей ПК. – М.: Альянс-пресс, 2003. – 512 с
11. Этот плохой хороший интернет. Техника безопасности в компьютерных сетях. – М.: Даниловский Благовестник, 2013. – 176 с.
12. Вільна енциклопедія: [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wikipedia.org> (дата звернення 06.05.2021).
13. Статті про linux системах: [Електронний ресурс]. URL: <http://www.opennet.ru> (дата звернення 10.05.2021).
14. Статті про встановлення та налаштування різних пакетів програм під Linux /

Unix системи: [Електронний ресурс]. URL: <http://www.lissyara.su> (дата звернення 07.05.2021).

15. Колективний блог новин, аналітичних статей, пов'язаних з високими технологіями та Інтернетом: [Електронний ресурс]. URL: <http://habrahabr.ru> (дата звернення 04.05.2021).

16. Быстрая разработка программ. Принципы, примеры, практика. /Роберт Мартин, Джеймс Ньюкирк, Роберт Косс — Изд-во: Диалектика-Вильямс, 2004. — 752 с.

17. Дакетт, Джон HTML и CSS. Разработка и дизайн веб-сайтов (+ CD-ROM). /Джон Дакетт — Эксмо - Москва, 2013. - 480 с.

					КВРКІ.170353.17.03.28 ПЗ	Лист
Изм.	Лист	№ докум	Подпись	Дата		82

ДОДАТОК А

(обов'язковий)

**Таблиця значень пропускної здатності Інтернет каналу, використовуючи
OpenVPN**

№	бе з V P N	Open VPN	Шифр уванн я з стисне нням трафік у								
				RTT	шви дкіст ь	Ц п № 1	Ц п № 2	R T T	шви дкіст ь	Цп № 1	Ц п № 2
		AES- 256- CBC									
1	1, 43 8	9,57	2,016	9,10	7, 7	6	1, 85 6	12,1 0	10, 7	8, 3	
2	1, 55 1	9,51	1,925	9,10	4, 7	8, 3	2, 11 9	12,1 0	17	8, 7	
3	1, 53 2	9,58	1,990	9,10	6, 6	6, 3	2, 24 5	12,1 0	10, 7	8, 3	
4	1, 47 4	9,59	2,246	9,09	6	8, 7	2, 23 6	12,1 0	25, 6	11	
5	1, 48 1	9,59	2,258	9,10	5, 7	8	2, 19 1	12,1 0	10, 3	8, 7	
6	1, 47 1	9,59	2,344	9,10	7, 7	6, 3	2, 21 2	12,1 0	10, 3	8, 7	
7	1, 69 4	9,50	2,360	9,10	8, 3	8, 7	2, 26 2	12,1 0	7,3	7, 7	

8	1, 51 9	9,58	2,285	9,10	3	8, 7	2, 30 4	12,1 0	30, 1	11 ,7
9	1, 47 0	9,59	2,336	9,09	7, 6	6, 3	2, 20 8	12,1 0	12, 7	8, 7
1 0	1, 47 0	9,60	2,317	9,09	6, 3	8, 3	2, 21 2	12,1 0	11	8, 7
1 1	1, 57 5	9,58	2,282	9,09	6, 3	8, 7	2, 25 8	12,1 0	23, 3	11 ,7
1 2	1, 47 5	9,59	2,319	9,10	6	6, 7	2, 20 3	12,1 0	14	8, 3
1 3	1, 68 6	9,60	2,224	9,09	4, 7	8, 7	2, 26 7	12,1 0	10, 7	7, 7
1 4	1, 72 5	9,59	2,258	9,10	4	8, 3	2, 23 8	12,1 0	10, 3	11 ,3
1 5	1, 70 6	9,58	1,941	9,09	7, 7	6, 7	2, 31 2	12,1 0	29, 3	8, 7
1 6	1, 74 4	9,60	2,155	9,10	6, 7	8, 7	2, 18 7	12,1 0	11	8, 3
1 7	1, 55 1	9,60	2,313	9,09	7, 3	6, 3	2, 22 4	12,1 0	9,7	11
1 8	1, 52 9	9,60	2,226	9,10	7, 3	8, 7	2, 19 0	12,0 0	8,3	9
1 9	1, 44 9	9,58	2,240	9,09	8, 7	8	2, 28 8	12,0 0	31, 3	9, 3

20	1,467	9,62	2,218	9,10	8	8,3	2,176	12,10	11,3	9,7
21	1,499	9,59	2,200	9,10	7	8,7	2,196	12,10	11	9,3
22	1,399	9,60	2,283	9,09	9,7	6,3	2,150	12,10	21	8,7
23	1,545	9,59	2,264	9,10	7	8	1,825	12,10	16	7,3
24	1,530	9,59	2,278	9,09	6,6	8,7	2,226	12,10	11,6	12,7
25	1,374	9,58	2,244	9,09	8,7	8,3	2,273	12,10	10,3	8,3
Ср	1,534	9,58	2,221	9,09	6,6	7,77	2,194	12,092	14,99	9,27

У додатку 1 використані наступні позначення:

- № - номер досвіду. Під досвідом розуміємо передачу файлу з однієї мережі в іншу протягом 10 секунд;
- Без VPN - досліди проводилися без використання технології VPN;
- AES-256-CBC - продуктивність каналу при шифрування даних, що передаються за допомогою 256 бітного ключа AES;
- Шифрування з стисненням трафіку - продуктивність каналу при використанні стиснення шифрованого трафіку;
- RTT - час між відправленням запиту й одержанням відповіді в мілісекундах (Round Trip Time);
- Швидкість - пропускна здатність каналу, яка вимірюється в Мбіт / сек;

- Цп1 - завантаження центрального процесора на передавальному маршрутизаторі;
- Цп2 - завантаження центрального процесора на приймаючому маршрутизаторі;
- Ср - середнє арифметичне значення.

ДОДАТОК Б

(обов'язковий)

Таблиця значень пропускної здатності Інтернет каналу, використовуючи SSH

№	б ез V P N	SSH								
			AE S- 256 - CB C	Шиф рува ння з стис ненн ям траф іку						
	RTT	шв идк ість	RTT	шв идк ість	Ц п № 1	Ц п № 2	RTT	шв идк ість	Ц п № 1	Ц п № 2
1	1, 4 3 8	9,5 7	2,06 8	8,8 5	1, 3	1 0, 3	2, 2 2 4	11, 60	33 ,8	13
2	1, 5 5 1	9,5 1	2,37 4	8,8 5	1	9, 7	2, 2 5 8	10, 40	36 ,7	11 ,3
3	1, 5 3 2	9,5 8	2,37 9	8,8 4	1, 7	1 0, 7	2, 3 6 0	11, 40	25	16 ,6
4	1, 4 7 4	9,5 9	2,35 4	8,8 4	0, 7	8	2, 2 8 5	11, 50	25 ,3	12

5	1,481	9,59	2,348	8,85	2,3	10,3	2,282	11,50	71,3	13,7	
6	1,471	9,59	2,133	8,83	2	10	2,319	11,50	24,9	10,3	
7	1,694	9,50	2,451	8,83	2,3	10,7	2,224	11,50	35,7	17,30	
8	1,519	9,58	2,411	8,86	2,7	7,7	2,524	11,40	35,9	12,7	
9	1,470	9,59	2,390	8,84	2	10,3	2,226	11,40	57,7	13,3	
10	1,470	9,60	2,423	8,85	1,3	10	2,232	11,60	24	14	
11	1,575	9,58	2,524	8,86	2	10	1,864	11,70	36,3	12,7	
12	1,475	9,59	2,354	8,84	3,3	8	2,235	11,40	54,3	11,3	
13	1,686	9,60	2,423	8,85	5	10	2,120	11,50	37,3	18,6	
14	1,725	9,59	2,354	8,85	1	10,3	2,221	11,40	23,6	12	

15	1,706	9,58	2,294	8,86	1,3	7,3	2,228	11,50	26,6	13,7	
16	1,744	9,60	2,133	8,84	3,3	10	2,423	11,30	77	11	
17	1,551	9,60	2,187	8,84	0,7	10	2,354	11,50	22,6	16,7	
18	1,529	9,60	2,374	8,83	2,7	10	2,423	11,60	31,7	14	
19	1,449	9,58	2,258	8,84	2,3	7,7	2,354	10,40	34,1	13	
20	1,467	9,62	2,235	8,85	1,7	10	2,294	11,60	55,4	10,3	
21	1,499	9,59	2,133	8,85	1	10	2,133	11,20	24,7	15	
22	1,399	9,60	2,212	8,83	3	9,7	2,374	11,20	35,6	12,7	
23	1,545	9,59	2,305	8,85	2,3	8	2,258	11,30	59,1	12	
24	1,530	9,59	2,336	8,84	1,7	10,7	2,190	11,40	34,3	12	

2	1,	9,5	2,27	8,8	1,	1	2,	11,	25	18	
5	3	8	3	6	3	0	2	40	,3	,3	
	7						8				
	4						8				
С	1,	9,5	2,30	8,8	1,	8,	2,	11,	37	13	
р	5	84	9	45	7	1	2	368	,9	,5	
	3				0	4	7		28	00	
	4				4	0	2				

У додатку 2 використані наступні позначення:

- № - номер досвіду. Під досвідом розуміємо передачу файлу з однієї мережі в іншу протягом 10 секунд;
- Без VPN - досліди проводилися без використання технології VPN;
- AES-256-CBC - продуктивність каналу при шифрування даних, що передаються за допомогою 256 бітного ключа AES;
- Шифрування з стисненням трафіку - продуктивність каналу при використанні стиснення шифрованого трафіку;
- RTT - час між відправленням запиту й одержанням відповіді в мілісекундах (Round Trip Time);
- Швидкість - пропускна здатність каналу, яка вимірюється в Мбіт / сек;
- Цп1 - завантаження центрального процесора на передавальному маршрутизаторі;
- Цп2 - завантаження центрального процесора на приймаючому маршрутизаторі;
- Ср - середнє арифметичне значення.

ДОДАТОК В

(обов'язковий)

Код сторінки web-інтерфейсу

Index.php:

```
<? Php include "check.php"; ?>
<Html>
<Head>
<? Php
include ( "global.php");
Global $ funk, $ yearmonth;
db_connect ();
?>
<Meta name = "GENERATOR" content = "Quanta Plus">
<Meta http-equiv = "Content-Type" content = "text / html; charset = utf-8">
<LINK rel = "stylesheet" href = "style.css" type = "text / css">
</ Head>
<Body>
<Table class = inv-head align = left>
<Tr>
<Td align = left valign = top>
<H3> Персональна статистика: <br>
<? Php
// get checked ips
$ Query = "SELECT checkedip, uname, INET_NTOA (checkedip) from users
order by checkedip";
$ Result = mysql_query ($ query);
if ($ result) {
echo "<form method = GET name = checkedips action = index.php>
IP: <select name = checkedip onChange = checkedips.submit ()>
```

```

<Option> -----
";
while ($ b = mysql_fetch_array ($ result))
{
    if ($ checkedip == $ b [0]) {echo "<option value = $ b [0] selected = selected>
$ b [2]: $ b [1]";}
    else {echo "
<Option value = $ b [0]> $ b [2]: $ b [1]
";}}
echo "</ select>
<Input type = hidden name = funk value = $ funk>
місяць <select name = month onChange = checkedips.submit ()>
";
$I = 0;
foreach ($ mm as $ m_) {
    $ I ++;
    if ($ month == $ i) echo "<option value = $ i selected = selected> $ m_";
    else echo "<option value = $ i> $ m_";
}
}
?>
</ Select>
<Select name = year onChange = checkedips.submit ()>
<? Php
foreach ($ yy as $ y_) {
    if ($ year == $ y_) echo "<option value = $ y_ selected = selected> $ y_";
    else echo "<option value = $ y _> $ y_";
}
?>
</ Select>

```

```

    рік
    </ Form> </ h3>
    <Ul> <li> <a href=index.php?ch=1> Statistic on all users </a> </ li> </ ul>
    <Ul> <? Php echo "
    <Li> <a href=index.php?checkedip=$checkedip&funk=print_month_inet&month=$month
    &year=$year> Завантаження з Інтернет за місяць </a>
    <Li> <a href=index.php?checkedip=$checkedip&funk=print_day_inet&month=$month&y
    ear=$year> Завантаження з Інтернет по днях </a>
    <Li> <a href=index.php?checkedip=$checkedip&funk=print_day_inet_upload&month=$m
    onth&year=$year> Відвантаження в Інтернет по днях </a>
    <Li> <a href=index.php?checkedip=$checkedip&funk=print_inet&month=$month&year=$
    year&lim=0> Відвідини Інтернет </a>
    </ Ul>
    <Ul>
    <Li> <a href=lans.php> Локальні мережі </a>
    <Li> <a href=users.php> Користувачі </a>
    </ Ul>
    <Ul>
    <Li> <a href=exit.php align=left> Вихід </a> </ li>
    </ Ul>
    ";
    echo "<h3> <font color = yellow> :: $ now :: </ font> </ form> </ h3>";
    include ( "calendar.php"); ?>
    <Td align = left valign = top>
    <? Php
    if ($ funk == "print_time" || $ funk == "print_time_upload" || $ funk ==

```

```
"print_inet" || $ funk == "print_lan") {$ funk ($ year, $ month, $ lim) ;}
else
if ($ _GET [ 'ch'] == 1) all ();
else $ funk ($ year, $ month);
mysql_close ();
?>
</ Table>
</ Td>
</ Tr>
<Tr> <td colspan = 2>
& Nbsp; <br>
<P align = "right"> <font size = "4"> <? Php echo "<b> Тих. Підтримка:
sysadmin@arscraft.ru </ b>";?>
</ Td>
</ Tr>
</ Table>
</ Body>
</ Html>
```


Копія креслення «Фізична схема локальної мережі»

КАРКІ.170353.17.03.28.E8

Ім'я користувача:
Кафедра КІ

Дата перевірки:
29.06.2021 12:46:26 EEST

Дата звіту:
29.06.2021 13:49:18 EEST

ID перевірки:
1008364072

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

ID користувача:
100005591

Назва документа: Створук Розподільна корпоративна мережа підприємства

Кількість сторінок: 80 Кількість слів: 14135 Кількість символів: 106556 Розмір файлу: 1.15 MB ID файлу: 100843360

Виявлено модифікації тексту (можуть впливати на відсоток схожості)

11.6%
Схожість

Найбільша схожість: 2.5% з Інтернет-джерелом <https://habr.com/en/post/115493>

11% Джерела з Інтернету 344

Сторінка 82

0.71% Джерела з Бібліотеки 85

Сторінка 84

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

86.8%
Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 0%)

Немає вилучених Інтернет-джерел

86.8% Вилученого тексту з Бібліотеки 1

Сторінка 84

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 234

Підозріле форматування 23 сторінки

Anti-Plagiatism v-15.257

Максимальное совпадение с одним документом 0.0%

Словари проверки: en_US, ru_RU, uk_UA. Ошибок в документах: 14%

ID: 94589 Название: Розподілені корпоративна мережа підприємства Добавлено в БД: 2021-06-17 Автор: Станук Д.В. Руководитель: Калач Ю.П. Консультанты: Оповесты:	Документ		Суммарное совпадение по Базе Данных	
	Символы	Лексемы	Символы	Лексемы
	86399	868	122 (0%)	3 (0%)

Источник плагиата

ID	Описание	Наличие плагиата в документе	
		Символы	Лексемы

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ

Дипломник Сташук Дар'я Володимирівна

Тема Комп'ютерна мережа Хмельницького національного університету

Спеціальність 123 Комп'ютерна інженерія

Обсяг дипломного проекту:

кількість листів креслень 4; кількість сторінок записки 95

1. Короткий зміст ДП та прийнятих рішень. В рамках дипломного проекту розроблено проект розподіленої корпоративної мережі підприємства.

2. Висновок про відповідність ДП дипломному завданню Дипломний проект у повній мірі відповідає поставленому завданню як в теоретичній, так і в практичній частині даного проекту

3. Характеристика виконання кожного розділу проекту, ступінь використання останніх досягнень науки і техніки і передових методів роботи: У першому, теоретичному, розділі дипломного проекту якісно та в повній мірі розглянуті методи вирішення поставленої задачі, був проаналізований кожен аспект, який стосується теми дипломного проекту. У наступному розділі було здійснено обґрунтування обраної структури мережі на основі порівняння різних можливих варіантів побудови цієї мережі. У основній проектній частині диплому була реалізована сучасними методами та рішеннями логічна структуризація мережі. Проектування виконано в середовищі Cisco Packet Tracer. Спроектована мережа дозволить забезпечити потреби користувачів розподіленої мережі та враховує необхідність передачі конфіденційної інформації зовнішніми каналами зв'язку.

4. Позитивні сторони проекту Дипломний проект відповідає сучасним вимогам до проектування корпоративних мереж та містить ряд рішень, що забезпечують роботу в єдиній мережі територіально віддалених офісів. Побудована мережа передбачає використання наявних підключень до провайдерів та заміну магістрального обладнання, що має підтримку відповідних протоколів

5. Негативні сторони проекту недостатня увага приділена налаштуванням комутаторів.
Недостатньо приділено уваги використанню SSL сертифікатів.

6. Оцінка графічного оформлення та пояснювальної записки проекту Графічне оформлення виконане відповідно до суті дипломного проекту. У перших трьох (основних) листах креслення відображені основні фізичні та логічні зв'язки мережі, використання технології логічної структуризації мережі. В загальному графічне оформлення виконане на належному рівні, єдиним недоліком є нерівномірність розмірів шрифтів, що робить розгляд графічних креслень дискомфортним. Пояснювальна записка відповідає задекларованим нормам для її оформлення.

7. Відгук про проект в цілому В загальному дипломний проект вирішує поставлену задачу, однак має ряд зауважень. В роботі недостатньо висвітлені аспекти роботи спроектованої мережі.

8. Інші зауваження

9. Оцінка дипломного проекту Розглянувши позитивні та негативні сторони представленого дипломного проекту, можна зробити висновок, що він заслуговує оцінку «добре».

РЕЦЕНЗЕНТ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи) Кориченко Людмила Олександрівна, заступник начальника авто-матизації, софтверно-інтегрованих технологій і телекомунікацій

« 15 » червня 2021 р.

[Підпис] (підпис)

Завідувачу кафедри КІСП
д-р.техн.наук, проф. Говорушенко Т. О.

Станук Дар'я Володимирівна

ІІІІ студентка вищої освіти

ФПКТС, 4 курсу, групи КІ-17-3

ЗАЯВА

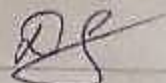
З правилами чинного Положення «Про дотримання академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті» від 26.09.2020 (зі змінами від 26.11.2020), згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а). Про використання програмно-технічних засобів для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіатоповіщення (а) та надаю свою згоду на обробку та збереження університетом моєї роботи в інституційному репозитарії університету.

Також надаю університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в базах даних програмно-технічних засобів (Unicheck та Anti-Plagiarism) та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які перевіряються програмно-технічними засобами та користувачами, що мають доступ до цих програмно-технічних засобів, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки університетом надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

29.06.2021

дата

підпис

**РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
КАФЕДРИ КІБЕРБЕЗПЕКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ І МЕРЕЖ
ПРО ДОПУСК КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ**

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, генерованого системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості:

Назва: Розподілена корпоративна мережа підприємства

Автор: Д.В. Станчук

Спеціальність: 123 – Компютерна інженерія

Освітня програма: освітньо-професійна

Науковий керівник: Ю.П. Кльоц, к.т.н., доцент

Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок:

№	Висновок	Позначка про відповідність
1	Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Робота приймається до захисту.	відповідає
2	Виявлені запозичення не є плагіатом, розміщені в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. Робота приймається до захисту, але має бути відкоригована. Відкоригований варіант має бути поданий на кафедру за 2 дні до захисту, разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи.	
3	Виявлені запозичення не є плагіатом, але частково розміщені в розділах, які описують безпосередньо авторське дослідження, а кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. В зв'язку з цим мета роботи та поставлені завдання не були досягнені. Робота може бути допущена до захисту (наступного року) після того як буде відкоригована та дороблена і успішно пройде повторну перевірку на академічний плагіат.	
4	Робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту.	

Підтвердження:

Запозичення виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом, оскільки:

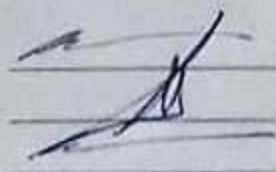
- 1) запозичення розміщені в розділах аналізу існуючих аналогів та технологій, які не описують безпосередньо авторське дослідження і не стосуються результатів роботи;
- 2) усі запозичення фрагментарні, або мають належним чином оформлені посилання;
- 3) окремі виявлені збіги є загальноживаними шаблонами, що використовуються при оформленні текстової документації, а саме шаблони рамок;
- 4) всі зафіксовані системою ознаки модифікації тексту відносяться до комбінування латинських символів зі україномовними скороченнями індексів в формулах, що не є модифікацією тексту, використання аббревіатур.

Сумарний обсяг всіх запозичень, визначений системою виявлення збігів/ідентичності/схожості, складає 11,6% і адресується до 342 періодичерел, що, з урахуванням наведених обґрунтувань, відповідає характеру наукового дослідження і свідчить на користь кваліфікаційної роботи.

Керівник роботи

Гарант ОП

Завідувач кафедри КБКСМ

Ю.П. Кльоц

С.М. Лисенко

Ю.П. Кльоц